

MINULOST A PŘÍTOMNOST
OLŠANSKÝCH HŘBITOVŮ

A. VANOÚŠEK

MINULOST a PŘÍTOMNOST
OLŠANSKÝCH HŘBITOVŮ.

Vážení návštěvníci Olšan

vstupujete na největší pražský hřbitov. Jsou na něm pohřbeny nesčetné oběti morových epidemií i válečných útrap. Odpočívají tu národní buditelé, básníci, spisovatelé a umělci.

Denně je svědkem velkých bolestí. Prosíme Vás, pomozte udržet pořádek a čistotu. Zabraňte poškozování náhrobků, z nichž mnohé jsou umělecká díla.

Klub Za starou Prahu.

2.

KLUB

ZA

STAROU

PRAHU

Československý národní komitét ICOMOS
organizace UNESCO.

..... památka není ani okrasou ani neúčelným reliktem, ale splňuje soudobé společenské funkce adaptabilní do historické struktury; taková památka je živá a slouží soudobé společnosti.

Takto pojatá památková péče se nemůže soustředit jen na konzervování a záchranu vybraných solitérů, vysokokaterizovaných jedinců, bez ohledu na prostředí, v němž se restaurovaná a rehabilitovaná památka má uchovat. Proto hovoříme nejen o ochraně památek, ale i o ochraně historických celků, kdy jde o zachování kulturní atmosféry chráněného díla jako živé součásti

Prof. Ing. arch. Dr.
Emanuel Hruška DrSc.
předseda (Praha 1982).

Mezinárodní den ochrany památek a sídel.

P o d ě k o v á n í .

Roku 1974 zahájili členové Klubu Za starou Prahu záchranné práce na druhém olšanském hřbitově, který patřil ke starým zanedbaným pražským hřbitovům. Splnilo se přání členů Klubu, návštěvníků i široké veřejnosti.

Bylo zabráněno další devastaci historických a uměleckých památek a míst, byla zahájena úprava hřbitova, který se pak pomalu stával důstojným pohřebišťem národních buditelů a osobností, které se zasloužily o naše povznesení.

Návrh na záchranu Druhého olšanského hřbitova vzešel z vděčnosti a úcty k těmto lidem. Byl podán na schůzi Domácí rady Klubu Za starou Prahu panem JUDr Oldřichem H o r o u , pozdějším místopředsedou Klubu a jeho čestným členem.

Patří mu za to vřelý dík.

Z článku pana profesora E.Hrušky ve "Zprávách 1985":
.....Stojíme dnes před vážnými akcemi, které mohou skutečně
oživit a konsolidovat atmosféru pražské rezervace, ale mohou
též urychlit proces destrukce uchovaných hodnot. A zde - v to-
mto procesu - může Klub Za starou Prahu vykonat funkci urči-
tého katalyzátoru.

V minulých vydáních "Zpráv Klubu" najdeme články a pro-
jevy našeho místopředsedy a čestného člena Klubu, pana Dr. O.
Hory: Úvodní projev v ND. před slavnostním představením Libuse
dne 21. listopadu 1971. Dále, Mistr Zrzavý vzpomíná 1972. Ochrana
památek u nás s filmovými ukázkami - Hovory o Praze 1972. Spolu-
usast na prohlášení Klubu při 75. výročí založení 1978. Bude
Suchdolský statek využit ke kulturním účelům? 1978. In memori-
em V.V. Štecha. 1978. In memoriam Jana Zrzavého. 1978. Zpráva o
činnosti Klubu za léta 1972-1977, spolupráce. Budoucnost pro mi-
nulost. 1982. S paní dr. Tuřkovou: K jubilejním "Hovorům o Praze"
1982. Spolupráce na Zprávě o činnosti Klubu v letech 1981-1982.
Osmdesátiny prof. E.Hrušky. 1985. Stanoviska 1985. Petřínská roz-
hledna. 1985. Pěší komunikace, zóny a oblasti v městě. 1985. Státní
ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů v Praze —>

6.

- 30.výročí jeho založení.1985./ In memoriam.Nádožité výročí (100
roků) Ing.arch. Bohumíra Kozáka (prof.E.Hruska, dr.O.Hora 1985)
V.V.Štech.1985/ Za Doc.Dr.O.J.Blazickem Dr.Sc.1985./ Za Josefem
Veselým.1985.

7.
Domáci rada
Klubu Za starou Prahu
na rok 1985.

Snímek: Ludmila Kubíková.

Předcházející strana .

Stojící: Ing Fuka
Prof. Krise
Dr Ceyp
K. Smělý
stav. Porteš
Ing. Hysler
F. Zelenka
Dr Dušek
J. Veselý
J. Hruběš
Dr Vrba
M. Patka

Sedící: Dr Kropáček
Ing Petroušek
Prof. Hruška
Dr Hora
Dr Turková
akad. mal. Dědičová

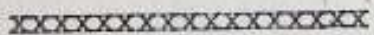
Založení kroniky II.olšanského hřbitova.

V listopadu roku 1982 se sešli čtyři členové Klubu Za starou Prahu a rozhodli, že budou pořizovány zápisy o činnosti členů Klubu na Olšanech, hlavně na II.hřbitově.

Tak vznikla tato kronika; je zpracována volně, ne přesně chronologicky a neobsahuje úplný popis prací a situace po desetileté činnosti členů.

Druhý Olšanský hřbitov zarůstal plevelem, kopřivami a divokými keři, celá desetiletí. Nyni je proměněn prací a úpravami na důstojné pohřebiště našich buditelů a pro návštěvníky hřbitova je odpočinkovým místem uprostřed města.

- František Zelenka, rok narození 1908,
- Václav Dolívka, " " 1910,
- Jindřich Vobořil, " " 1913,
- Alois Vanoušek, " " 1914.

Olšany VIII. přibitov, odd. 11,
hrob c. 106.

Na hrobě je kovový kříž situovaný
proti severu. Na hrobě roste břeč-
tan. Sousedí vlevo rodina Sládkova,
vpravo rodina Potůčkova, vpředu je
cesta.

Nápisy na kříži:

Zde odpočívají Alfréd Škroup, kapelník

27.3.1843-30.8.1914

Jeho manželka Berta

27.9.1839-4.5.1918

Jeho syn Ing. Fr. Škroup

8.5.1868-2.7.1932.

P o k o j V á m .

Na desce pod křížem:

Zde odpočívá vnučka

skladatele Františka Škroupa

B e r t a Š k r o u p o v á

1 8 7 4 - 1 9 6 1 .

Z návštěvy a rozhovoru redaktora Karla Kašáka u vnučky skladatele naší národní hymny paní Berty Škroupové v únoru 1954.

»Prosím vás, pomozte mi zachovat památku mého děda u dětí a vnuků našeho národa. Prosím o to zejména české ženy a matky, aby jim říkaly jeho jméno a nezapomínaly přitom na jméno Tylovo a Karla Strakatého, který svým čarovným zpěvem dopomohl písni k prvnímu úspěchu. Věřte, že dědeček si této památky zaslouží nejen proto, že dal národu a lidu jeho národní hymnu, nýbrž hlavně proto, že i při zoufalém zápase o bytí své i své rodiny vytrval věrně jako vlastenec, jako hudebník a jako člověk. Já jsem již stará, je mi bezmála devadesát let, ale vy mladí ctěte tradici těch, kteří byli předbojovníky a průkopníky českého umění a české hudby.«

Berta Škroupová zemřela 17. září 1961.
Pohřeb byl 21. září. Její hrob je na VII. hřbitově,
odd. 11. a má číslo 166.

12. Jmenný seznam členů Klubu za starou Prahu, kteří dobro-
volně a bezplatně pracovali na Olsanských hřbitovech v letech
1984 - 1987.

Manželé Bendlmayerovi
JUDr. Ceyp Jan
plk. Čáp Karel
Děvíděk
Deták
Derflová
Dolívka Václav
Dubcová M.
Drotojá
Dr. Dusek
Grofová Dagmar
arch. Hakl
Haklová
Haladová Marta
Holcová Vladimír
Ing. Hrabal Vladimír
Hrabetová
Jindra Jindřich
Ing. Kratochvíle Milan
Kameník
Klenkovi
Kubíková Ludmila
Kucerová
JUDr. Holeček Jarosl.
Moravcová
Matousková
Metelíková
Metznerová
Dr. Nekvasil Zdeněk
Nekvasilová Jarmila
Nováková, ČSD. duch.
Novák
Ing. Petroušek Frant.
prof. Petroušek Josef
Petroušek Karel
MUDr. Pavlík Oldřich
Příbyl Stanislav
Penicková Jitka
Ing. Prošek

Rudová
Rozánková
Ronhütlová
Řanda
Skorepová
Skalský
Slavíková
Štránský
Šimůnková
Švančarová
Štěpánková
Dr. Štěpánková
Tuháček
Ing. Tůmová
Veselý Josef
Vanousek Alojs
Voboril Jindřich
Veselá
Vanícková
Zelenka František
-Zelinka
Zelinka ml.

Snímek: L. Kubíková 84.

MUDr	Dr Nekvasil	Dr Ceyp	
Pavlík		Veselý	
Karel		Vanoušek	Řanda
Petroušek		Skorepová	Čáp
prof. Petroušek	Zelenka		
Ing. Petroušek	vaníčková		

132
Pomůžte chemie chátrajícím památkám?

V západoevropských státech s rostoucím znepokojením sledují, jak se téměř před očima rozpadají umelecká díla starých mistrů a architektonické památky. Sochy, které po staletí celily všem poveternostním vlivům, se v posledních letech doslova rozpadají. Západní tisk píše, že mnohé vypadají jako po útoku napalmem; z kamenných děl zbývají torza oblicejů a tvarů. Leč které dílo je tak odsouzeno ke zničení, protože ani kameny nemohou regenerovat.

To jsou důsledky tzv. kyselého deště, který obsahuje sirnaté sloučeniny, který se do ovzduší dostane spalováním fosilních i tekutých paliv. Proti těmto vlivům se vede marný zápas. Většinou se vyměňují poškozené díly fasád, nebo porizují kopie. Velké problémy mají v Itálii. Tam jsou památky za posledních 35 let poškozeny vlivem škodlivin z ovzduší přibližně stejně jako předchozí dvě tisíciletí.

A právě z této země přichází zpráva, že byl konečně objeven prostředek, kterým lze celit znečištěnému vzduchu. Jde o přípravek, který byl původně určen na ochranný náter kosmických lodí. Bylo zjištěno, že starý kámen po nateru tímto prostředkem získává lesk i původní barvu a ochranu na 50 let dopředu.

Lidová demokracie 1983.

Akce SOS AKROPOL vyhlásilo v r. 1985 UNESKO: Přední čsl. restorační ošetřili starorecký chrám ERECHTEION metodou známou u nás již 20 let - aplikací siloxanového výrobku na zvětralý kámen. Na letošním zasedání akce SOS-Akropol bylo rozhodnuto, že čsl. technologií bude restaurován slavný Partheón. (Večerní Praha 20.10.83)

142
Jak poznávat kulturní památky.

Památky na náměstí, sochy, sousoší, kašny a pod. by měly mít kolem sebe dlažbu, být přístupné jako v minulosti ze všech stran, jak tomu nasvědčují i schůdky, které je zpravidla obklopují.

Různé plůtky a zahrádky a záhonky je vytrhují z přirozeného prostředí a činí z nich jakýsi exponát.

Naopak na dosud zelených návších a v krajině je nejlepším sousedstvím památek, tak jako v minulosti, prostý trávník, bez ohrádek, květinových záhonů a umele vytvořených pesínek vysypaných umelou drtí. Tyto úpravy zpravidla brzy sejdou a zpustlé a zanedbané vypadají zvláště nepekně.

Je vždycky nejlepší, pokud to situace dovoluje ponechat památkám prostředí, jaké mívaly, alespoň co nejvíce se mu podobající - méně je mnohdy více.

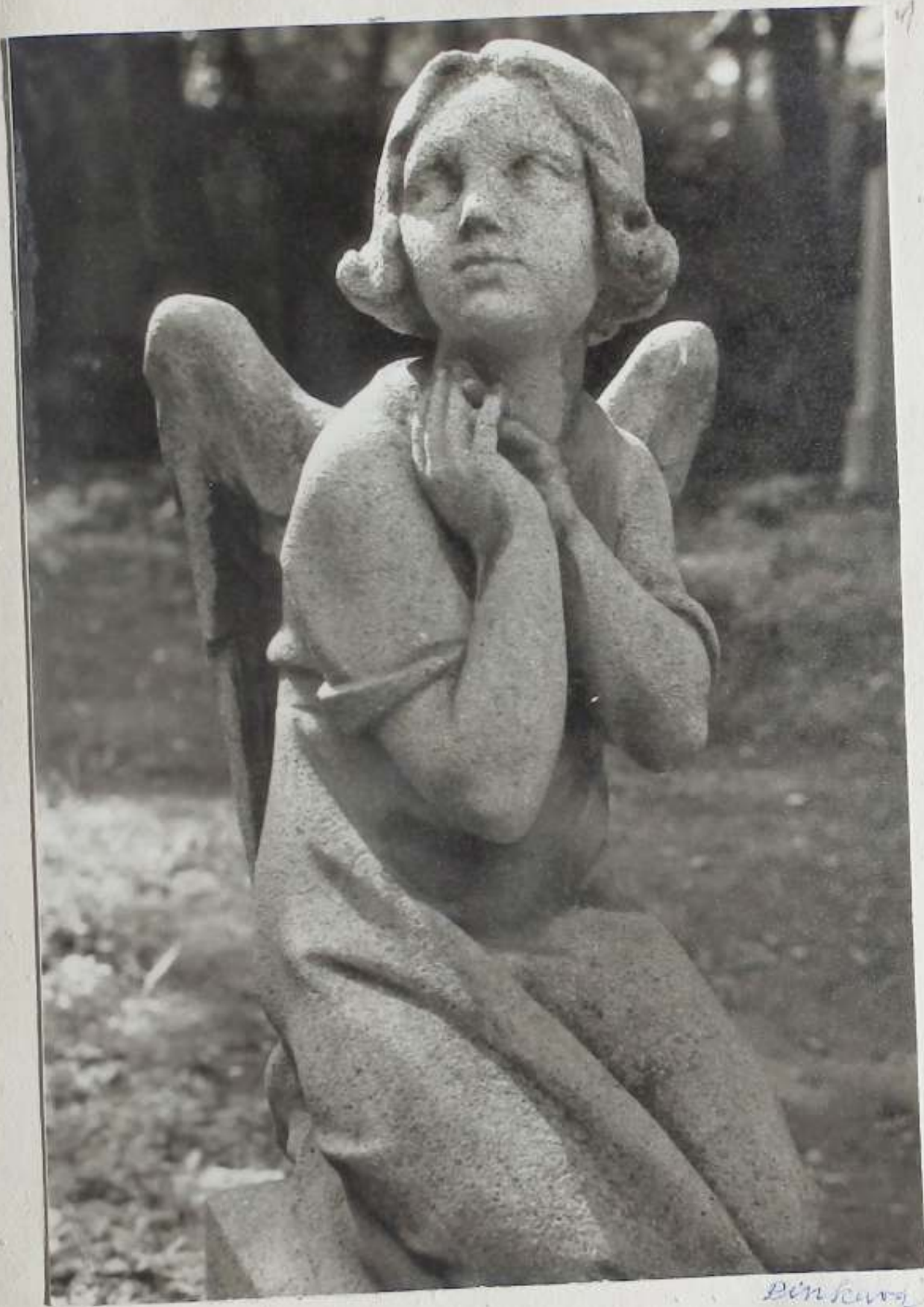
Čistě umetená dlažba a nebo nezaplevelený a skládkou znečistěný trávník dají památce více vyniknout než zahradní květiny, jehlicnaté a cizokrajné dřeviny, pestře obarvené plůtky a jindežde opravdu nevhodné úpravy.

Touto problematikou se na konkrétních případech zabývá článek Jaroslava Herouta:
Akce Z a péče o památky v Památkové péči, ročník 24/1964, str. 114 a další.

Dr Jaroslav Herout.

PpPpPpPpPpPpPpPpPpPpPpPpPp
KpKpKpKpKpKpKpKpKpKpKpKpKpKp

45

Ben Sava

K V Ě T Y V D Ě Č N O S T I .

16.
Lidé od pradávna považují všechny hřbitovy za posvátná místa - symbol zániku a konce. Jsou však hřbitovy, které vznikly za mimorádných tragických událostí, hromadných epidemií a válek. Jedním z nich jsou Olsanské hřbitovy, jejichž počátky sahají do druhé poloviny 17. století. Když v roce 1680 vypukla v Praze rozsáhlá epidemie moru, která si vyžádala v několika týdnech přes 32.000 obětí, nestacily malé farní hřbitovy kolem kostelů pojmout tolik zemřelých. Tehdy pražská obec vyhradila daleko za městskými hradbami pozemek, na který byly oběti odvázeny a byly tu hromadně pohřbívány do hlubokých sáchet. Na tomto pozemku vybudovala v r. 1680 rotundový kostel proti morových patronů sv. Rocha, Sebestiána a Rosálie, dílo stavitele Jirího J. Reyssmanna. Tento původní prostor tvří dnešní I. morový hřbitov. Avšak tato vyhrazená plocha nestačila k pohřbení tolika zemřelých a proto byla ještě v tomto roce rozšířena o další část - dnešní II. hřbitov. Následky této epidemie byly tragické a dnešní člověk si těžko může představit zoufalou situaci, neboť tehdy zdravotnictví bylo proti této zákeřné epidemii zcela bezmocné.

Jesté se nezacelily rány z r. 1680 a vypukla nová morová epidemie v letech 1713-14, která si vyžádala dalších 12.000 obětí. Bohatí Pražané opouštěli město na svá venkovská sídla, avšak městská chudina neměla kam, neboť venkovští lidé se obávali před nákazou. Bez jakékoliv pomoci vymíraly celé rodiny a dokonce mnohé ulice zůstaly zcela liduprázdné. Opět byli zemřelí odvázeni na vozech daleko za město na Olsany, kde byli pohřbíváni do společných sáchet.

Když Josef II. zakázal v r. 1787 ze zdravotních důvodů pohřbívání ve vnitřní Praze, staly se Olsany ústředním hřbitovem katolíků, zjiřících na pravém břehu Vltavy.

Současne s rozvojem Prahy a výstavbou obytných domů, které se čím dále přibližovaly k Olsanům, byl hřbitov rozšiřován, takže dnes zaujímá 50 ha a je největším pražským pohřebištem. Nej památnejší ovšem zůstaly nejstarsí historické části. Zde nalézáme dosud hroby, připomínající počátky českého divadla, hudby, novinářství, malířství a sochařství a zejména literatury. Mnohé hroby významných osobností však dávno již zanikly, nebo jsou na jejich místě pohřbeni jiní Pražané. Litujeme, že neznáme místo posledního odpočinku znamenitého vlasteneckého profesora matematiky Stanislava Vydry-Cordatus Bohemus na I. hřbitove, o němž krásně vypráví Alois Jirásek ve svém díle F. L. Věk, nebo semilského rodáka univ. prof. Fr. Adama Petřiny na 6. odd. II. hřbitova. Hrob vdovy po Josefu Kajetánu Tylovi Magdaleny Forchheimové na V. hřbitove byl dávno zrušen, neboť tato zasloužilá dramatická umelkyně, rozdávatelka lidem krásu českého jazyka, po trudném životě bídy a odříkání zemřela v zapomutí.

Vedle těchto navždy ztracených hrobů nalézájí návštěvníci

100
hřbitova místo posledního
odpocinku národního buditele
vydavatele českých novin a
majitele "České expedice" Václ.
Mateje Krameria, rovněž známé-
ho z Jiráskova díla F.L.Věk,
dramatického spisovatele
Václava Klimenta Klicpery,
Karla Havlíčka, manželky
Bedricha Smetany Kateriny
roz. Kolářové, významných malí-
řů Josefa, Quida a Amalje
Mánesových, Karoliny Svetlé
a mnoha dalších umelců a
velkých mužů a žen, kteří
se vdecne zapsali do srdcí
našeho lidu.

Proto aspoň občas
zastavme se u některého z
těchto hrobů a poloźme zde
kytíčku vďecnosti a lásky
k tem, kterým vďecíme za
záchranu českého jazyka a
naší národní svébytnosti.

F. Petroušek.

Olšany, II. hřbitov odd. 5.

Na Olšanských hřbitovech je pohřbena celá řada významných osobností naší národní historie. Klub Za starou Prahu se snaží, aby místo jejich posledního odpočinku bylo důstojnější. Kromě úklidu listí, sekání trávy, vyřezávání křovin, likvidace padlých stromů a větví, byla upravena tři oddechová prostranství a osázená květinami. Bylo zhotoveno a umístěno na prostranství 16 laviček. Sedumdesát padlých, nebo pádem ohrožených náhrobků bylo postaveno a zpevněno. Na hroby byly usazeny čtyři těžké krycí desky a přisazeno 15 odvalených obrubníků a schodů. Nakonzervováno a drobnými opravami restaurováno více soch, odrezivěno a natřeno barvou a tím zachráněno 50 křížů, dnes už umělecko-řemeslných památek. Z nich některé byly znovu zapuštěny do kamenných podstavců. Nápisy na pomnicích byly obnoveny. Zhotoveny informační skříňky s plány a fotografiemi. Je zakládána fotodokumentace významných hrobů a uměleckých děl.

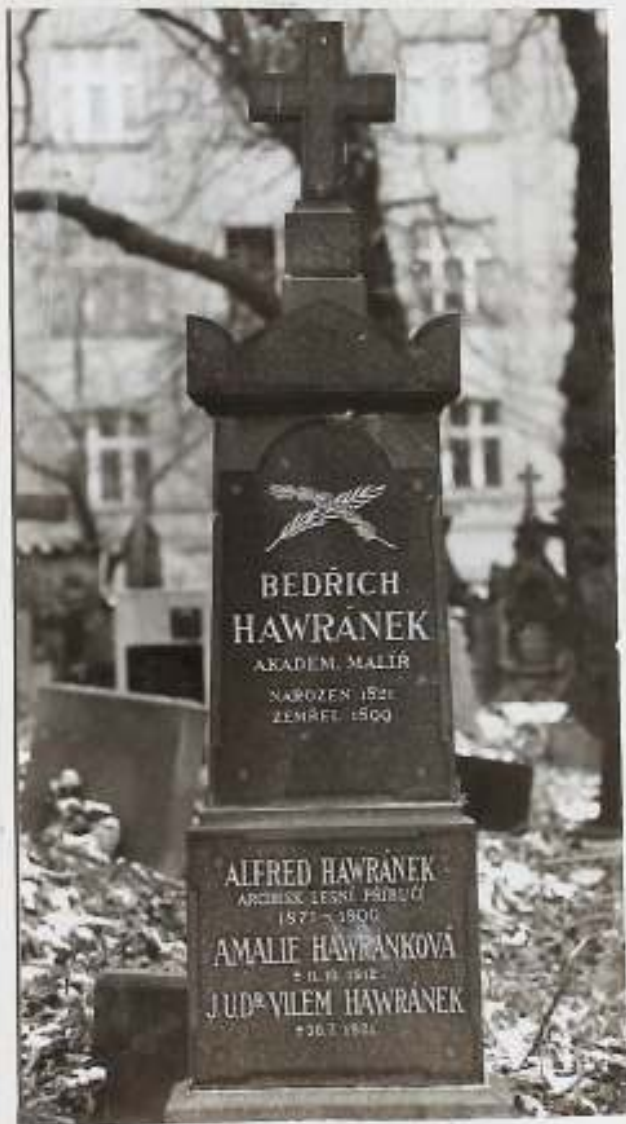
To všechno vlastními silami a z vlastních finančních prostředků. Náš dík patří mnohým nečlenům, kteří se na tom všem podílí. Žádáme návštěvníky Olšan, aby nám pomáhali chránit zdejší věcné i umělecké hodnoty a poučováním k tomu vedli hlavně děti a mládež.

František Zelenka
František Zelenka
1983.

Hrob malíře Bedřicha H a v r á n k a byl již zapomenutý a náhrobek byl rozvalen, každý díl zvlášť, zasypan zemí a zarostlý travou. Tento stav trval několik desetiletí.

V roce 1985 hrob obnovili členové Klubu Za starou Prahu a pomník postavili bez veškeré mechanizace. Práce to byla těžká a riskantní. Prováděli ji pod vedením Václava Dolívky Ing. Frant. Petroušek, Dr. Zdeněk Nekvasil, Jindřich Vobořil, plk. Karel Čáp a Alois Vanoušek.

Olšany, III. hřbitov,
oddělení 3,
hrob č. 93.
Vpředu je cesta
mezi 2. a 3. odd.

Proč právě břečtan na staré hřbitovy?

.....nezbývá než pokračovat v provizorním řešení nejnaléhavějších požadavků (péče o pomníky a plastiky, prosvětlování celého hřbitova, soustavné kosení trávy, úpravy cestiček atd.), aby příjemné prostředí ještě více přitahovalo zájemce o poznání a odpočinek nejen z nejbližšího okolí.

V rámci daných možností a nedostatku pracovních sil (i v budoucnu) se naskytá otázka, jak řešit úpravu opustených hrobů a stinných míst, kde se zatím nejlépe daří různému býlíu stro- mečkům z náletu (cernému bezu, javoru a pámelníku).

Pro tyto účely nejlépe vyhovuje popínavý břečtan, jak patrně z Malostranského hřbitova, ale i z jiných starších částí Olsanských hřbitovů. Konečně peknou ukázkou využití břečtanu v moderní parkové úpravě možno videti vedle Emmauz, okolo budovy generálního ředitelství Výstavby hlavního města Prahy.

Popínavý břečtan je nenáročný, roste nejlépe v polostínu, ale i ve stínu, nepotřebuje pravidelnou závlivku (s výjimkou čerstvě nasazených řízků a sazenic), vytváří souvislé zelené koberce a je tak jedinou náhradou za trávník v našich podmínkách. Na hřbitovech překryje svou stálou zelení i hroby, o které dnes nikdo nepečuje.

Z uvedeného je patrné, že proces pokrytí větších ploch břečtanem není záležitostí krátkodobou a že by se měl břečtan vysazovat pouze tam, kde lze předpokládat, že zůstane i v budoucnu podle projektu.

MUDr. Oldřich Pavlík
29.6.1983.

Příspěvek pro Olsanskou kroniku.

XX

21
Olšany, V. hřbitov, odd. 10, hrob č. 57,
Hrob herečky Marie Hübnerové se nachází
u cesty vedoucí středem Olsan z východ-
ní části hřbitovů směrem ke starým hřbi-
tovům č. III a II. Jde kolem mohyly Čs.
obce sokolské.

Stav hrobu slavné herečky nebyl
naprosto uspokojivý. Horní sikmý hranol
ležel na zemi a samotný hrob byl bez
obrubníků.

Sousední hroby zanedbané a pomníky
na nich pokácené.

Dne 21. března 1986

Začala skupina brigádníků vedená
Ing. Vladimírem H r a b a l e m
s opravou náhrobku, pomníku a úpra-
vou okolí.

Pomocí zvedáku a lan byl
náhrobek vztyčen, všechny tři díly
spojeny cementovou maltou, uražený
roh středního dílu přizdán.

K hrobu přivezeny obrubníky a při-
dána černá zem.

Okolí hrobu i okolních s náhrobky
upraveno. Musely být postaveny jes-
te dva sousední pomníky.

Zpotřebovaný materiál: písek, cement,
cihly, obrubníky, černá zem.

Použitá nářadí: páky, dva zvedáky,
trubkový stojan na zvedák, 5 metrů
vysoký, dřevěné hranoly a desky,
ocelová lana, provazy, retězy, zed-
nické nářadí, vedro, vozík a matko-
vé klíče.

Výška náhrobku je 220cm, hmotnost
850kg. Práce prováděli: V. Dolívka,
arch. Hakl, Ing. Hrabal, Ing. Petroušek,
J. Randa a A. Vanousek.

Dne 10.6.1986 byla u hrobu vzpomí-
nková slavnost. Proslov měl p. prof.
Holzknecht a vysoce ocenil práci
členů Klubu Za starou Prahu.

Lidová demokracie - 22.5.1987:

(neš): Klub Za starou Prahu sdružuje ve svém středu členy všeho věku a nejružnějších profesí. Za dobu své existence (byl v roce 1900) tato dobrovolná organizace dobrovolně a aktivně napomáhala i napomáhá uchovat architektonickou jedinečnost stavebních památek pro další generace, které měly ustoupit rozvíjejícímu se velkoměstu, jak na setkání s novináři řekli zástupci Klubu, v současné době se snaží např. o to, aby nebyla zbourána secesní budova hotelu Palace, podařilo se zachránit pro rekonstrukci Vinohradskou tržnici, staticky zabezpečit kostel sv. Maří Magdaleny v Přední Kopanině apod. Velký kus práce odvedli členové Klubu i při brigádnické činnosti na olšanských hřbitovech, kde se postupně snaží opravovat a udržovat hroby našich předních buditelů, které již byly ve schátralém stavu.

Ø založen

Mr. Sublet

8.3.90 3

Фейсертон и Дитзел С. ПЕТЕРБУРГ Б. МОРСКАЯ №5

pianista bratr Rafael dcera Marie
 - matka J.K. František syn JK.

Rodina K u b e l í k o v a

manželka J.K. dcera Klára
 Mariane (tmavé
 saty) Mistr Jan
 K u b e l í k

RODINA
 KUBELIKOVA
 KATERINA LOHOVA
 zrozena v zlati 73
 JOSEF KUBELIK
 18753 - 18798
 BARBORA KUBELIKOVA
 18753 - 18723
 FRANTIŠEK KUBELIK
 profesor zeměp. v.
 18754 - 18758

Vpravo prob rodiny Kubelikovy na III.Olšanském hřbitově,
 odd.5, před hrobem vede cesta v-z.Naproti je náhrobek Al.
 Turka.Nápisy;Babička Katerina,otec Jana Kubelika,matka a
 bratr František.Mistr Jan Kubelík je uložen na Slavíně.

26.
Jan Vratislavský:

Č e s k ý h o u s l o v ý v e l i k á n .

.....Kubelíkův život byl životem bohatýra. Skláněli se před ním mocní tohoto světa, korunované hlavy, politikové, vědci, umělci, prokazovali mu královské počty, připínali mu nejvyšší rády a vyznamenání - měl jich ne méně než čtrnáct. Pripočteme-li k tomu výjimečný zjev, udivující umění, pohádkové honoráře, romantický příběh lásky a manželství, umělecky nadané děti, zámky a panskství, bohatství i pád, není divu, že kolem Kubelíka se vytvořilo podivuhodné fluidum, které se časem změnilo v legendu.

Dnes si připomeneme 45. výročí smrti tohoto Českého Paganiniho. Zalétneme alespoň v mysli na staročlavný Vysehrad, kde v posyátné puce Slávína odpočívá český umělec, který proslavil náš národ v době kdy o jeho existenci ještě ani mnoho nevěděli.

Lidová demokracie
5. prosince 1985.

Devatenáctiletý Jan Kubelík dne 24.2.1899 -
"Gruss von der schönen blauen Donau":

Dostal jsem zase skvostnou kritiku.
Staví mne tu mezi první houslisty.
Chci být ale ten nejprvnější!

Získal pak slávu nejen sobě, ale i celému našemu národu.

Jan Kubelík se narodil jako syn zahradníka v malém michelském dome. Na housle hrál od svých pěti let. Na pražskou konzervator byl přijat jako dvanáctiletý chlapec k profesoru Ševčíkovi. Aby si profesor ověřil pohotovost žáka, vyzval Kubelíka, aby mu zahrál bez přípravy, rovnou z listu dosud neprobíranou látku. Když ho pan profesor pochválil, dovolil si Kubelík upozornit, že kdyby mu nedal noty na pult vzhůru nohama, zahrál by skladbu ještě lépe.

Olšany, III. hřbitov,
odd. 2, hrob č. 151.
Vlevo stejný kríž
na hrobě Karla
Engelmüllera, vpředu
cesta podél zdi mezi
II. a III. hřbitovem.

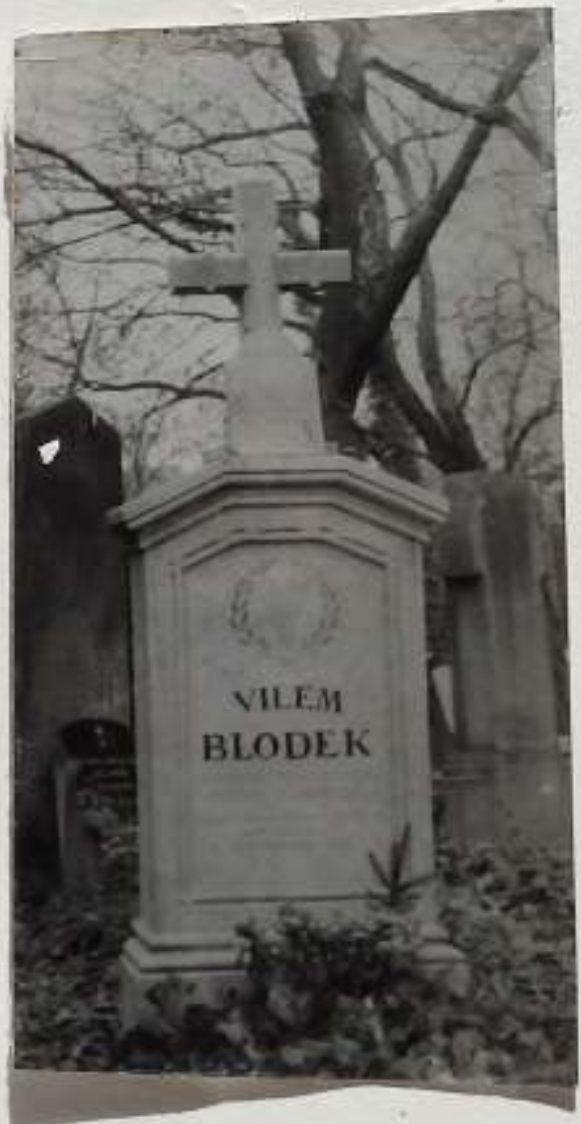
Oba kříže jsou po-
skozeny rzi. V roce
1986 byly očistěny,
natřeny černým och-
ranným nátěrem Izo-
krytu.

Restaurování křížů
a snímky provedl
A. Vanousek.

Dne 3. října 1984 se konala u hrobu Viléma Blodka vzpomínková slavnost k 150 výročí narození skladatele. Přítomni byli p. prof. Václav Holzknecht, zástupci opery Národního divadla, ministerstva kultury, Svazu hudebních skladatelů, Klubu Za starou Prahu a četní hosté, hlavně členové Klubu.

Před slavností byl restaurován náhrobek V. Blodka. Restaurovali jej Václav Dolívka a Alois Vanousek. Práce trvaly asi týden. Okolí hrobu a cesty uklidili zaměstnanci Olsanských hřbitovů.

V r. 1930 objevil o. Zelenka hrob písničkáře a tvůrce cs. kramářské písně. Václav Dolívka jej upravil a obložil bílými dlaždicemi. V r. 1986 se znovu ujal hrobu p. Zelenka a vyzádal si pomoc členů Klubu. Hrob byl dán do pořádku, postaven na něj kovový kříž s nápisem, který provedl František Pánek. Breecten na hrobu byl prořezán a dosázen. Popínavá rostlina udrží tvar hrobu a zabrání zaplevelení.

1818
1899

František H a i š ,
Pražský lidový pís-
ničkář a flásinetář.

Pražská figurka minulého století. Již r. 1860 o něm psali kritikové jako o tvůrce cs. poutové a jarmareční písně, byl uznávaným umelcem (lidovým). Psal sám sobě písničky, zpíval je při flásinetu a rozprodával. Psal také písně vlastenecké (Já jsem v Čechách zrozen). Některé jeho písně znárodněly: Spi Havlíčku v svém hrobečku, Na hranici města německého, Písně o hraběti Fridolinovi, Byl jest jeden krásný zámek nedaleko Jicína.

Jan Neruda psal o Haisovi v Lumíru velmi příznivě. Hais, skladatel ces. poutových a vlasteneckých písní zemřel v pražském chudobinci. Vzpomínková slavnost byla v r. 1979. O záchranu jeho hrobu se zasloužili členové Klubu Za starou Prahu.

Olšany, VIII. hřbitov
oddělení 5, hrob 787.

Vlevo hrobka rodiny
 Topicovy.
 Vpravo památník Čs.
 obce sokolské na hro-
 bě Miroslava Tyrše.

Jindřich Vobořil.

Náš Klub převzal péči o nejstarší část Olsaných hřbitovů v r.1974. Teprve zapojením několika žzkovských důchodců dobrovolné práce značně pokročily. Kromě úklidu cest, hrobek a prostranství mezi nimi od křesťů a listů, likvidace padlých stromů a větví, vyřezávání a vysazování křovin, kosení trávy se snažíme ochránovat a zachránovat umelecké hodnoty, jejím konzervováním a hlídáním a drobnými konzervátorskými zásahy. Stavíme padlé a pádem ohrožené pomníky, obnovujeme nápisy na náhrobcích, zavázíme nehygienicky a odpudivě působící jámy propadlých hrobek a ukládáme tam vandaly vytahané ostatky. Na volných a vhodných prostranstvích provádíme sadové úpravy, doplněné námi vyrobenými lavičkami.

Náš činnost je hlavně zaměřena na hřbitov II. Na oddělení 1. byl s obtížemi postaven padlý pomník a opravena jím uražená deska hrobky rodiny Bradáčovy a prisunut odtazený schod hrobek Sittových a Kovarikových. Byla přimodelována uražená ruka secesní sose andela u hrobu Marsnerových.

Na odd.2. byl narovnan pomník žzkovského starosty Hodana, narovnaný pomníky Wolfových, Schoppelových, Starkových, pomník malíře Brandejse, narovnan snad tužnou vázící pomník básníka J.J.Kaliny, k němuž, jakož i k hrobům malíře Navrátila i manželky skladatele B.Smetany přivezeny a prisazeny vyražené obrubníky. Byl objeven a upraven hrob manželky skladatele Fibicha a přenesen k němu kříž. Byla upevněna mříž u hrobky Choděrových.

Na odd.3. byly narovnaný pomníky: Jegorova, Rieslerových, Kraftových, Dejmkových a masivní pomník Pitschových. Byla restaurována velká prasklá socha Kazetele u hrobky rodiny Wohlrabových.

Na odd.4. byly narovnaný pomníky rodin Švestkových,

32
Novotných, Zimmermannových, Beníškových, Mostových a na podstavce postaven padlý pomník Schlossarových.

V oddělení 5. uz delší dobu planýrujeme prostřední prázdnou plochu, která bude sloužit k odpočinku. V jejím středu byla již postavena socha andělíčka na podstavci. K spodnímu náspu byly navezeny a přistaveny schody. Byl tu námi rozřezán a likvidován obrovský padlý kastan a z jeho kmenu udělána lavice. Z venku bylo dovezeno padesát multikár sypkého materiálu k vyrovnání terénu. Byly narovnány pomníky rodin: Mikulandových, Gabrielových, Rosenkranzových, Löfflerových, Schunfeldových, Engelbertových, byla přidelána ruka velkého kovového andělu. Byl pracně postaven kořený obrostlý, těžký trídílný pomník rod. Stelzigovy. Neméne pracně byla přepravena bezejmenná krycí deska na neznámý spustosený hrob. S obtížemi byl narovnan obrovský pomník rodiny Čipkovy.

Prostranství na odd. 6. bylo dlouhou dobu kultivováno. Vyřezány kroviny a plevel, urovnána plocha, pak oseta travou a osázena kyetinami. Uprostřed postavena na podstavce socha modlicího se devcete. Ze starých zbytku litinových lavic byly p. Zelenkou zhotoveny lavicky nové, sloužící k odpočinku nejen tady, ale i na odd. 2. a blize k hrobu K. Havlíčka. Byly zde narovnány pomníky rodin: Windischových, J. N. Štěpánka, Riedlových a Perinových. S námahou byl postaven těžký, neznámý pomník a narovnan sousední.

Na jižní zdi odd. 7. byla adaptována kaplová hrobka rodiny Kieseweterovy, do níž jsou přes zimu ukládány naše lavicky. Vedle ní v koute jsou udržovány hroby a hrobky Windischových, Jindových, Soukupových a matky herce a divadelního reditele Pavla Svandy ze Semčic. Byla omyta a vyzlacena písmena na obrovské portálové hrobce matky Vojty Náprstka. Byly prisazeny masivní schody u hrobky rodiny Bařesových, obnoven nápis na hrobce matky knízete Poniatowského, marsále Francie a pobocníka císaře Napoleona. Byl zkrácen a opraven uhnílý velký drevený hrbítovní kríz, konzervována a vyzlacena deska tajemného doktora Sagara, vedle ní na neznámý pomnícek přistaveno pohozené torzo. Opraveny poskozené dvere kaplove hrobky rod. Psenickovy, propadliste pokryto novou drevenou podlahou a hrobka uzavrena. Vedle v koute ocistena hrobka rod. Suchých.

Na hustě zarostlých odd. 3 a 8. byly narovnány pomníky rodin: Štvánových, Daumberských, narovnan velký kamenný

kříž s rouškou, postaveny pomníky rod. Julekových, Palakových, Flic-
kových, Pilzových, Meroldových, Zemlickových, Quadrantových, posunuty
a postaveny na podstavec dve náhrobní desky rod. Hebschových, nez-
námy hrob s náhrobkem od Möldnera, obnoven erb na desce rod. Gru-
naldových, pracne prisazeny obrubníky k hrobu prof. Kromholze.

Aby bylo zabráneno vstupu nežádoucích zivlů po
uzavření hřbitova byla zdvojena a zpevnena dřevená vrata odd.
9., nad rotundou z otevřeného I. hřbitova. Odtud byl přenesen a
před zničením zachráněn jeden z nejstarších pomníčků sester Kle-
nkových. Byl postaven pomník rod. Štefkových a přideláno uražené
křídlo andelickovi, bohužel tento byl pak ukraden. Byly porovnány
pomníky rod. Gablerových a Wittoreli, pracne vytazena těžká propa-
dlá do hrobky rod. Sakových, podložena kovovou trubkou a znovu usá-
zena. Ke zpustosenému hrobu lidumila Dr. J. Podlipského byla neměně
pracne asi na vzdálenost 40ti metrů, rucne přesunuta vyražená tez-
ká krycí deska a obložena obrubníky. Náhrobek byl doplnen nale-
zeným květinovým kosem.

Na východní zdi v odd. 10. je společně s jinými dob-
rovolníky udržován hrob K. Havlíčka Borovského, u náhrobku Šteff-
lových dán na zeď křížek a vedle přistavena nalezená soška madony.
Dále byl opraven náhrobek a obnoven nápis ne hrobě dra Rottenberg.

Zvláštního ocepení zasluhuje mnoho měsíců prováde-
ná práce JUDr. Jaroslava Holecka na osmém oddělení. Podarilo se mu
celé oddělení krásně upravit. Tady je na místě i veřejné uznání
za to.

I když těžiště naší práce je na II. hřbitově, nejsou
ani ostatní olsanské hřbitovy opomíjeny. Na III. hřbitově byla u
dolní části v rohu vycistena a uzavřena kaplová hrobka rodiny
Schwertáskovy, majitelu známého pražského cukrarství a lahúdkar-
ství z konce 19. století. Na odd. 1. byl narovnan pomník matematika
Pokorného, zvelebitele vsenor, na pomníku potomka české slechty
Dohalského z Dohalic, nahrazen ukradený dřevěný kizek nalezeným
kovovým.

V odd. 2. narovnány oba kříže na hrobech malíře F.
Engelmüllera a spisovatele K. Engelmüllera. Byl upraven hrob
odborného spisovatele a slovníkáře Frantiska Špatného.

Na odd. 3. opraven nápis na desce L. Stroupežnického.
Ke hrobu manželky skladatele naší hymny Fr. Škroupa byly dány
dlazdice.

V odd. 5. postaven padlý pomník rodiny polárního
badatele Fr. Běhounka, přistaven patník k hrobce Kuchynkových.
Byl tu rozřezán a likvidován obrovský akát, padlý přes cestu.

V odd. 6. přistaveny tři masivní schody k hrobce

34.
rod. Warausových, objeveno místo hrobu komisaře Dedery, obnoven nápis na hrobě Karla Sabiny.

Na dolní zdi v odd. 9. byly narovnaný pomníky rodin: Kalfusových, vedle rod. Baroňových, Rodovských a Fricových. Na pomník tragicky zemřelých dětí Zimmermannových dán pohozený andělík a pobronzován. Obnoven nápis na desce herce, režiséra a prvního hlasatele Radiožurnálu Praha-A. Dobrovolného. Na zdi v rohu byl vyzlacen na desce buditele Faustina Procházky z Nové Páky. Po exhumaci ostatky vědce B. Bolzana a po jeho kostry Dr. Vlčekem, byly ostatky, hlavně zásluhou Václava Dolívky, který hrob znovu vyzdil-pietně uloženy.

Na hřbitově IV., odd. 4. postaven padlý pomník rod. Kučerovy. V odd. 10. vztyčen padlý náhrobek malíře Huttaryho, záka malíře J. Čermáka a jeho spolubojovníka v boji s Turky na Černé Hoře. Na pomníku obnoven nápis a náhrobek za hrobem a pomníkem malíře Huttaryho byl zvednut ze země.

Na V. hřbitově od. 10. byl postaven padlý pomník herečky Marie Hübnerové a obnoven na něm nápis. Rovněž postaven pomník sochare T. Seidana, učitele Myslbekova. Byl tu dán nový portrét za sklo italské primabaleriny, členky Národního divadla Gulliety Bergerové.

Na hřbitově VIII. byl dlaždicemi obložen a obnoven hrob písničkáře a tvůrce české kramářské písně-Frant. Haise.

U horejšího hlavního vchodu byly zavěšeny plány zhotovené F. Zelenkou, označujících místa hrobu významných osobností a rovněž i tři informační skřínky s fotografiemi Al. Vanouska, J. Lányho, H. Moutelíkové a L. Kubíkové.

Ten kdo neznal dřívější stav II. hřbitova může si je těžko představit, že z té křovinami zarostlé džungle byla vytvořena tři odpočinková prostranství s lavickami, že tu byly zachráněny umelecké památky, postaveno 29 padlých a narovnáno 37 pádem hrozcících pomníků, prisazeno a v některých případech ze značné vzdálenosti převezeno 24 vyrazených obrubníků a schodů. Znovu na hroby usazeny těžké krycí desky (6 kusů), z nichž 3 ze vzdálenosti 20-30 metrů. Přibližným odhadem odborníku by jen taková manipulace s náhrobky představovala hodnotu 35 tisíc korun.

Je potěšitelné, že do budoucna nám byla přislíbena pomoc restaurátora pražského hradu p. J. Boudy, při restaurování a konzervování Myslbekovy sochy, nyní velmi zvetralé na pomníku K. Sladkovského a pomníku J. Baráka.

Kromě Ing Petrouška a jeho bratra Karla, Františka Zelenky a Jos. Veselého, kteří tu pracují od začátku, se dobrovolných prací nejčastěji zúčastňují: hybná síla všech akcí Václav Dolívka, Karel Čáp, Dr. Holeček, Jindřich Vobořil, Alois Vanousek (též fotodokumentarista) a MUDr. Pavlík. Podle svých možností pak i další členové: dr. Z. Nekvasil, arch. Hakl, Karel Smělý, Ing. Kratochvíle, dr. Dušek a fotodokumentarista Jeroným Lány. Z našich žen paní Šimůnková, Marunová, Vaníčková, Penicková, Bayerová, Grofová, která zdobí několik hrobů z vlastních prostředků. Jsme rádi, že pomáhají dva mladší školáci, vnuk J. Veselého Standa Přibyl a vnuk V. Dolívky Pavel Moutelík. Dobrovolným a osvědčeným průvodcem náhodných návštěvníků hřbitova je Jar. Tuháček. Hodně práce tu však vykonávají i nečlenové Klubu, jako je třeba i neznámá zaměstnankyně ČSD, pečující o několik hrobů z vlastních prostředků, dále paní Burilová a Kutová, které téměř denne udržují hřbitov IV a V. Nápisy na náhrobcích obetavě obnovuje Frant. Dolezal. Je tu ještě mnoho neznámých a nejmenovaných, kteří svou nezjistnou pomocí přispívají, zaslouží si díky všech, kterým záleží na zachování uměleckých památek a uchování míst posledního odpočinku našich velikánů. Nesmíme zapomenout ani na dobrou spolupráci s náměstkem Pohřební služby Ing. Parížkem a věříme, že potrvá i dál.

V prosinci 1982.

Jindřich Vobořil

van.

36

Hroby významných osobností pohřbených na II.hřbitově.
Fotografie uměleckých návrhů, které vytvořili vyni-
kající sochaři své doby.
Dokumentace restaurátorských prací na II.hřbitově.

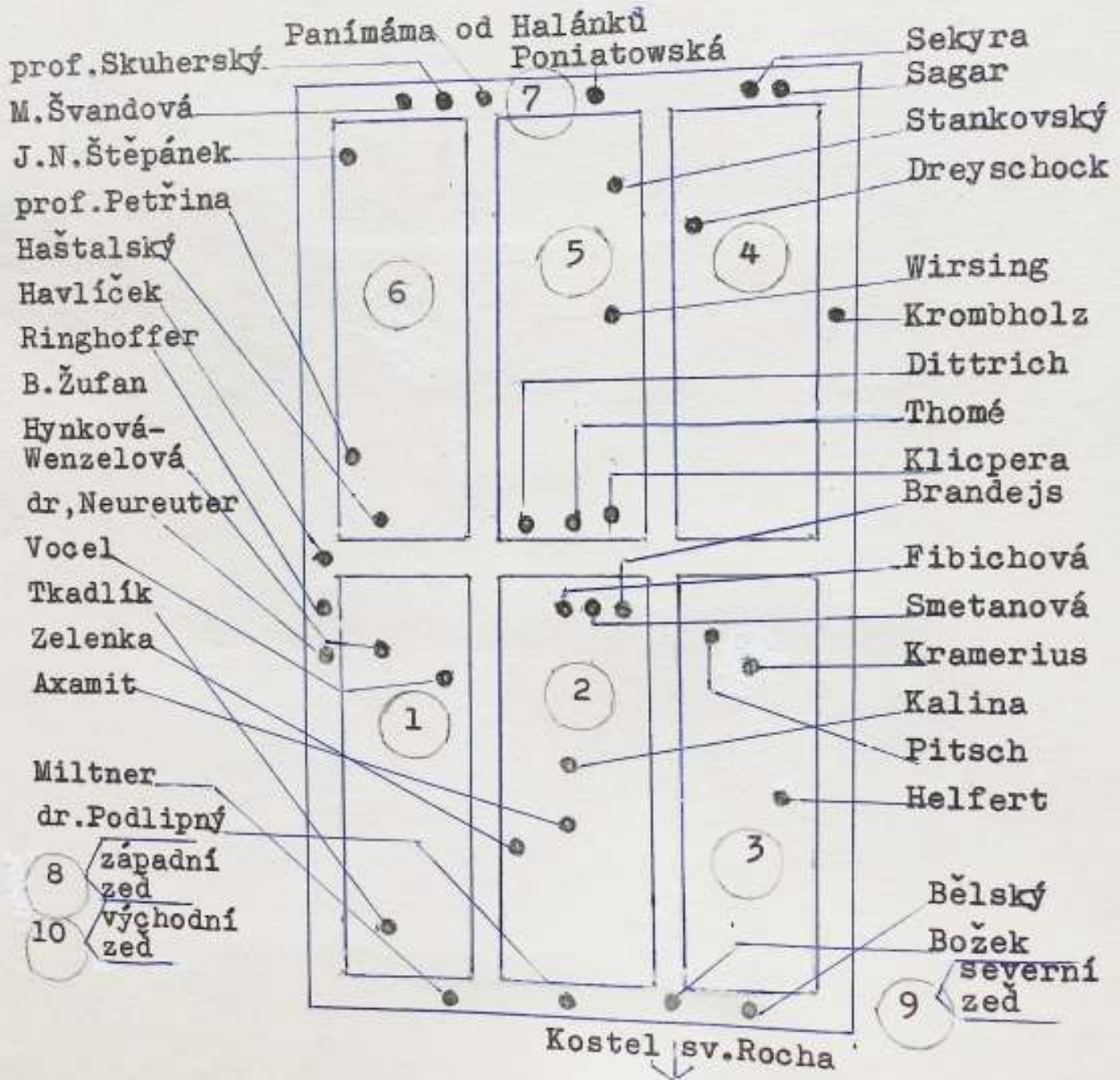
II.olšanský hřbitov B u d i t e l ů .

IV. olšanský hřbitov
III. " "
II. " "

II. olšanský hřbitov "Buditelů".

Hrobka rodiny von Helly

40
Pískovcové sousoší ve zděné
nícě od Václava Prachnera
z roku 1814

představuje jinocha s
dívkou, v pozadí je matka
s dítětem, vlevo plačící
chlapec s hlavou opřenou
o náhrobek.

Podle Vladimíra Síse
" Olšany 1929 ".

Snímek: Alois Vanoušek 1980.

Sousední hrobka s náhrobkem
rodiny von Helly je vlevo
vedle vchodu na Olšany.

41

Olšany II. hřbitov
oddělení 9,
severní zeď druhého
hřbitova (mezi I.
morovým a II. Olšan-
ským hřbitovem).
Vlevo vchod z Jičín-
ské ulice.

Jan Bělský
stavitel
1815 - 1880.

Projektoval a vystavěl
Staroměstské mlýny (zbo-
řené Windischgrätzem),
Českou spořitelnu, hlavní
poštu, Novou židovskou
synagogu, se stavitelem
Ullmannem Karlínskou
basiliku, vystavěl kapli
v Nepomuku a pod.

Zúčastňoval se veřejného
a národního života.

Velký sarkofág z mramoru
na vysokém podstavci.

Olšanské hřbitovy II,
oddělení 9, hrob číslo 55.

Josef Božek
1782-1835.

Český mechanik, hodinář stavovského polytechnického ústavu v Praze, důmyslný konstruktér, vynálezce a průkopník parní dopravy v Evropě.

Zhotovoval modely pro polytechnický ústav, hodinové stročky a zlepšoval je, dělal protézy pro bezuké a beznohé invalidy z války. Zkonstruoval parní stroj pro vozy a lodě. Roku 1815 předváděl v Královské oboře v Praze svůj první parovůz a r. 1817 první parolod. Těmito pracemi se zadlužil a musel nechat pokusů.

Jeho dva synové se stali nástupci otce, hlavně jako vynálezci.

S přibývajícím dluhy, které byly jemu těžkým břemenem, zanechal pokusů. věnoval se stavbě parních strojů.

Olšany, II. hřbitov
9. oddělení,
hrob č. 27.

V pozadí je zeď mezi prvním morovým a druhým olšanským hřbitovem.

II. Olšanský hřbitov byl založen roku 1786. Měří skoro dva hektary. Mezi stromy vyrostly keře, ale nejvíce je tam vzrostlých kaštanů. Od vchodu z Jicínské ulice směrem k východní části Olsan stojí 24 vysokých topolů. Hroby na druhém hřbitově jsou zarostlé travou, některé jsou pokryty břečtanem. V takovém přírodním zeleném prostředí jsou náhrobky, díla velkých mistrů i remeslné umelecké práce a jsou stále volně přístupné.

45

Severní zeď u sv. Rocha.

46

A. Vanoušek

1921

48
1816
1867

MUDr Josef P o d l i p s k ý

byl zakladatelem Čs.vzdělávacích spolků,
členem výboru Slovanské lípy, redaktorem Domácího lékaře, spo-
luzakladatelem Spolku cs.lékařů a Časopisu lékařů českých, je-
-hož byl prvním redaktorem. Roku 1861 se stal Českým zemským
poslancem. Byl literárně činným v Lumíru, Květech, Světozoru aj.

Olšany, II.hřbitov, oddělení číslo 9, hrob číslo 41.

Zde odpočívá muž, který vsude
a vždycky dobru sloužil
Josef P o d l i p s k ý ,
Med.et chir.doktor,
nar.v Michli dne 30.list.1816
zemřel dne 20.září 1867.
Žena tvoje děkuje ti za tvou
velkou lásku.
Děti tvoje budou kráčet ve
stopách spravedlivých kroků
tvých.

JOSEFA LEONIA
manželka m. J. J. J. J.
† 1874
B. J. J. J.
ANTON RYBAK
† 1874

26

Olšany II. hřbitov, odd. 9, hrob č. 108
u severní zdi.

František Karel M i l t n e r,
krajský hejtman v Písku a archeolog.
1797 - 1874.

Pěstoval numismatiku a archeologii,
schromáždil cenný materiál k dějinám Písku a svého rodiště
Slané. Vědecké články o archeologii uveřejňoval v časopise
Hyllos. Čtenářům je znám z románu "Jan Cimburá " od Jind.
Š. Baara.

Deska nad hrobem krajského hejtmana F.K. Miltnera je umís-
těna ve zdi.

Hrob udržují členové Klubu Za starou Prahu.

Chtěl studovat na lékařské fakultě, ale nejdříve musel dokončit stredoškolská studia na domažlickém gymnasiu, kde s úspěchem složil maturitu a dal se zapsat na medicinu. O prázdninách prakticoval v kladenské nemocnici u primáře Djensbiera. Když Němci zavřeli vysoké školy, přátelil se dále s lékaři a zobrazoval námety z nemocnic a piteven.

Bořivoj Žufan
cs. malíř, kra-
jinář, zář Ne-
jedlého, člen
Mánesa.

V Domažlicích ma-
loval Dolejší brá-
nu s vezí chodské-
ho hradu, Královský
rybník, kde se konaly
národní slavnosti v
Domažlicích. Dále
maloval Fuchsovu
hut'Z portrétu uve-
dl podobiznu prof.
Emila Strejčka, prof.

Zástěry, který se
zastřelil po obša-
zení cs. pohraničí Němcy. Bořivoj Žufan vytvořil nejlepší
akvarely portrétem paní Michlové a podobiznou svého pří-
tele s kyticí na stole. Hrob malíře B. Žufana je na II. hr-
bitově v oddělení 1. Na náhrobku je uveden rok narození
1903 a rok úmrtí 1942.

Jan Erasm Vocel, básník, historik a archeolog.

1803 - 1871.
vzdělanci

Mezi českými první poloviny 19. století zaujímá významné místo J.E.Vocel. Už za dob svého kutnohorského mládí, zahleděl se do středověku, který se mu stal smyslem života. Také hlavním cílem vědecké činnosti. Zvláště si oblíbil dobu lučemburskou a husitskou. Hrdinou epické slávy a skladby Labyrint slávy, učinil husitu, který se nakonec proměňuje ve vynálezce knihtisku Guttenberga. Také v ostatních básních zpracoval v romantickém duchu českou minulost.

Váženější a významnější než básnická tvorba byla jeho činnost archeologická. Také činnost historická, které vydaly v nejcennější formě "Pravěk země české". Vocel se zabýval také dějinami výtvarného umění. Vydával "Českého muzejníka". V archeologii navázal na Šafaříka.

Jan Erasm Vocel odpočívá v hrobě č.413 na druhém oddělení olšanského hřbitova Buditelů. Náhrobek je z přírodního kamene, je situován k západu a stojí u cesty s-j. Nápisy na kameni: Zde odpočívá Jan Erasm Vocel + 16.9. 1871 a jeho syn Jaromír + 1875 v 25. roce věku svého. Syn Ladislav, dcera Ludmila.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

53

JAN ERAZIM VOCEL

SYN LADISLAV

DCERA LUDMILA

54
František Xaver T k a d l í k
1786 - 1840.

F.X.Tkadlík byl českým malířem. V roce 1817 se stal osobním malířem a správcem Černínské obrazárny ve Vídni. V letech 1825 -1832 dlel v Římě a 1836 se stal ředitelem malířské Akademie v Praze. Byl učitelem Josefa Mánesa.

Patřil mezi stoupence nazarenismu, tehdy slohu německých romantistů, který převládal v Praze. V pražské galerii jsou Tkadlíkovy obrazy: Mladá Italka, Spravedlnost a mír. Je tvůrcem nejlepší podobizny Josefa Dobrovského. Jeho četná díla s náboženskými náměty jsou ještě v Národním muzeu, Moderní galerii, v Moravské zemské galerii, v Rychnově nad Kněžnou, Jindřichově Hradci, v zámku Žitenicích a jinde.

Jeho hrob je v severovýchodním koutu prvního oddělení na druhém Olšanském hřbitově a má číslo 85. Náhrobek je pseudorománský plochý hranol z pískovce od sochaře Josefa Maxe. Představuje dvě postavy žen, jedna je stojící a drží kříž, druhá postava ženy klečí. Tento reliéf je umístěn ve výklenku. Pomník je situován k východu. Vlevo od hrobu vede cesta od vchodu z Jičínské ulice a pokračuje k V. hřbitovu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hier ruhen
FRANZ TRAILER ANNA KNOCH
geb. am 10. März 1810 geb. am 10. März 1810
gest. am 10. März 1880 gest. am 10. März 1880
ANNE KNOCH ANNA KNOCH
geb. am 10. März 1810 geb. am 10. März 1810
gest. am 10. März 1880 gest. am 10. März 1880

55

56

Magdalena Hynková Wenzlová,
1815-1883. Byla vychována německy, ale
naučila se česky a již ve 14ti letech
hrála v Kajetánském divadle (Ostruhová
ulice, dnešní Nerudova) u J.K.Tyla.
Roku 1842 se provdala za českého her-
ce Wenzela, který hrál pod jménem Hynek
a jeho jméno přijala za své. Po téměř
půlstoletém působení u divadla zemře-
la 11.4.1883. Velmi se zasloužila o čs.
divadlo.

(Nápis Ing. Petrouška na pamětní desce
u hrobu).

Hrob Magdaleny Hynkové Wen-
zlové byl dlouhá léta zcela zapadlý, za-
rostlý travou a zapomenutý. Roku 1984 cle-
nové Klubu Za starou Prahu přisadili k
hrobu obrubníky, navozili na hrob zem, na
cestičky kolem hrobu písek, upravili okolí hrobu a na něj zaseli
trávu. Kovový kríž byl zbaven rzi, nakonzervován a opatřen černým
grafitovým nátěrem. Přidána pamětní deska. Kríž stojí proti západu,
vzadu je zeď mezi II. a V. hřbitovem.
V tomto oddělení je také pohřben malíř Bořivoj Žufan, Jan Erazim
Vocel a malíř František Tkadlík. Pravidelné úpravy hrobu Magd.
Hynkové Wenzlové dělají paní Dagmar Grofová a paní Ronhütlová.

XXXXXXXXXXXXXXXX

2.oddělení - střed.

Básník

Josef Jaroslav Kalina
1816-1847.

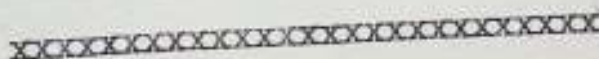
Byl současníkem K.J. Erbena, ale básnicky se mu nevyrovnal. Jeho snahou bylo vytvořit cs. balady v národním duchu. Umelecky se cení jeho lyrika: Zpěvy milostní a Elegie. Nejznámější je jeho Ksaft. Věnoval se prekládání světových klasiků. Mel značné znalosti a geniální schopnosti. Jeho tragický život a smutný osud nedovolily mu zanechatí hotové dílo. Zemřel ve věku 31 let. Byl synovcem Vojtěcha Sedláčka. Nápis na mohyle: Básníku Jos. Jar. Kalinovi roz. 9. 11. 1816 zemr. 22. 6. 1847, postavili jeho přátelé. Mohyla a obrubníky jsou z pískovce. Hrob je osázený květinami, udržovaný členy Klubu Za starou Prahu. V nejbližším okolí jsou hroby malíře J. Navrátila, vpravo dva kamenné krize rod. Schuppelovy a Starkovy, vlevo primátor Dittrich, Thomé, Klicpera a Brandejs.

503
Silně na-
kloněný
pomník
postavili a
zpevnili v
r. 1978 členové Klubu
Za starou
Prahu.

Olšany, II.
hrbitov, odd.
2, hrob číslo
344. Práce
prováděli
V. Dolívka,
Ing. Petroušek,
J. Voboril,
J. Veselý,
A. Vanousek.

Střed druhého
oddělení.

60

1798
1865

Josef. Navrátil,
žák pražské
Akademie,
Český malíř.

Roku 1824 začíná v Praze jako úplně	II
neznámý malíř. Ale už za několik let nemá	II
v oboru dekorativního umění konkurenci.	II
Maluje v pražských i venkovských domech	II
a šlechtických sídlech, U Křižovníků, Na	II
Hradě, restauruje, navrhuje nábytek, kamna,	II
lustry, výkladní skříně a vývěsní štíty.	II
Roku 1861 odchází ze slávy a začíná	II
chudnout, upadá v zapomnění. Roku 1909	II
výstava v Rudolfinu vyvolá znovu zájem	II
o Navrátila jako o velkou osobnost čs.	II
malířství.	II
Z Lidové demokracie 20.4.1985.	II

Josef Navrátil vystavoval svoje olejomalby v Krasoumné jednotě. Byl vynikajícím malířem nástěnných maleb v panských sídlech i v měšťanských domech (zámek Liběchov, letohrádky v Zákupích a Ploškovcích, v Nových Mlýnech a pod. Jeho zvláštností jsou četné krajiny a typické žánrové olejomalby.

Olšany, II. hřbitov, odd. 2, hrob č. 231. Pomník i obrubníky jsou z pískovce, stojí přední stranou k severu, proti kostelu sv. Rocha. Blízko stojí náhrobek básníka J. J. Kaliny.

67

JOSEF
NAVRÁTIL
SLAVNÝ ČESKÝ MALÍŘ
• 12. 2. 1798 + 21. 4. 1865.

.....na pražskou konzervatoř nebyl Smetana přijat, protože již překročil věkovou hranici, a tak bez podpory rodičů, kteří zatím upadli do nouze, se ocitl na pokraji zoufalé situace. Mimořádnou pomoc mu poskytla matka Kateřiny paní Kolářová, která požádala učitele Josefa Proksche, aby mu poskytl kondice. Smetana u něho studoval kompozici.

Roku 1849 se Smetana oženil s Kateřinou Kolářovou a bylo to šťastné manželství, založená hudební škola prosperovala. Potom nastal útlum vlasteneckého a uměleckého nadšení a s tím i se zhoršily existenční podmínky. V té době Kateřina přivedla znovu manžela k činorodé práci. Do šťastného manželství zasáhly kruté rány úmrtím dcerky Gabriely a zvláště mimořádně hudebně nadané Bedřišky. Zhoršovala se i nemoc Kateřiny. Také Smetana narážel stále na nepochopení a nepřátelství domácího prostředí. V roce 1850 přijal Smetana pozvání do Švédska, kde měl dobré podmínky. Tam také mohl věnovat se tvorbě. Byla to léta plodné práce. Avšak severoevropské podnebí zhoršovalo zdravotní stav Kateřiny a proto se manželé rozhodli vrátit se domů. Na zpáteční cestě Kateřina zemřela 19. dubna 1859 v jeho náručí na nádraží v Drážďanech. Byla pohřbena do hrobu na Olšanech.

Po všechna léta přicházejí lidé k hrobu Kateřiny, aby jí projevili úctu a vděčnost za vše co vykonala pro umělecký růst svého manžela a co předčasně přetrhla smrt. Smetana po celý život na Kateřinu vzpomínal a při komponování své poslední opery "Čertova stěna" projevil jí vděčnost árií "Jen jediná mé ženy krásná tvář tak dojala.... "

Lidová demokracie, 11. dubna 1984. František Petroušek.

1805
1859

Luigi Ricci,
italský kapelník a
skladatel.

Složil 30 oper, nejznámější je Kryspín a kmotra. Je autorem slavného Requiem a rady mší. Oženil se s Českou Zoemou Štolcovou, sestrou slavné Terezy Štolzové. Měli dceru, talentovanou zpěvačku Leilu Ricci. Sám dirigoval v Praze svoji operu Il diavolo a quattro. Byl rozrušen velkým úspěchem, který skladba měla, propadl šílenství a zemřel v ústavu pro choromyslné v Praze.

Roku 1871 přijela z Benátek zpěvačka Leila Ricci, aby zpívala v otcově operě. Dirigoval Bedřich Smetana a byl to úspěch. Náhle se však roznemohla a zemřela, byla pochována do hrobu k svému otci na Olsany.

Na hrobě je kovový kříž. Vpředu vede cesta kolem hrobu V. K. Klicpery, Frant. Thomého a primátora Frantiska Dittricha.

V roce 1987 byl hrob osazen obrubníky, kříž nakonzervován, po vrch hrobu doplněn sypkým materiálem a upraven. Nový nápis provedl Frantisek Pánek. Kříž a hrob obnovil Ing. Vladimír Hrabal. Udržování se bude trvale starat paní Dejmková z Vinohrad.

1818 Jan Brandejs
1872 malíř.

65

Než vstoupil na malířskou Akademii k profesorovi Tkadlíkovi, pracoval ve Smržovce jako malíř porcelánu. Potom byl v atelieru prof. Contuse v Paříži.

Maloval portréty, jeho nejlepší práce je portrét hraběte Thuna. Zavedl u nás kolorované fotografie.

Hrob malíře Jana Brandejse je na Olšanech na II. hřbitově v oddělení 2. Má číslo 838.

Vlevo přes cestu stojí náhrobek Václava Klimenta Klicpery. Vpředu je pomník Kateřiny Smetanové. Podle fotografie je hrob srovnán s okolním terénem, nemohl být udržován, asi nejsou již pozůstalí. Na náhrobku chyběl kříž, který tam dříve byl. Podařilo se opatřit kamenný kříž a byl posazen podstavec. Tak byl uveden pomník na hrobě do původního stavu. Okolí hrobu se pravidelně uklízí.

66

První manželka skladatele Zd. +
Fibicha +
Růžena F i b i c h o v á. +

Členové Klubu Za starou Prahu hrob upravili, když ho předtím obnovili a dali k němu vybraný kovový kříž a obrubníky. Hrob je v péči členek Klubu.

Eduard Šafář, mag. ředitel v.v. 67
+ 14.7.1936.

Olšany, II. hřbitov,
oddělení 2.

V tomto druhém oddělení jsou ještě hroby těchto významných osobností: básníka J. J. Kaliny, prof. F. Axamita, malíře J. Navrátila a j. Nedaleko hrobu E. Šafáře stojí na vysokém podstavci secesní socha anděla.

Stav před opravou: Otevřený hrob s pohledem na rakve uvnitř. Obrubníky a krycí deska propadlé.

Dne 16.4.1986 provedli opravu hrobky Ing. V. Hrabal, V. Dolívka, J. Randa a A. Vanousek.

Nejdříve musely být pomocí zvedáku vytazeny obrubníky z hrobky. Na ně byla položena krycí deska. K hrobu byl přistaven volný pomník anděla

na podstavci. Okolí hrobky bylo vyrovnáno navezeným pískem a drnem. Deska s nápisy připevněna cementem a také krycí deska na hrob. Socha opatřena ochranným roztokem proti korozi.

Váha desky a obrubníků činí 2.956 kg, výška náhrobku je 140 cm. Otevřený hrob v blízkosti lavicek dlouho kazil vzhled 2. úpravného oddělení. Situace po restaurování hrobu čeká nyní na ocenění návštěvníků.

Technické vedení a výpočty:
Ing. Vladimír Hrabal.

Zápis a fotodokumentace:
Alois Vanousek.

68
Kanovník
Josef Lauzecký,
profesor české reálky pražské
mládeže vychovatel, přítel, dob-
rodinec velezasloužilý.

Náhrobek z růžového
sliveneckého mramoru,
vysoký 250 cm, hmotnost
1400 kg.

Nakloněný pomník
před pádem byl
srovnán, terén pod ním
zpevněn.

Práci provedli:
Ing. Vladimír Hrabal,
Václav Dolívka a
Jaroslav Randa.

Olšany II. hřbitov,
oddělení 2.
Střed.

V sousedství je vysoký
pomník Josefa Jaroslava
Kaliny.

O pořádek v okolí hrobu
se starají členové a
clenky Klubu Za starou
Prahu. Sbírají se spadlé
větve, seká se tráva, shra-
buje a odváží. Pomníky se
opravují, konzervují,
kovové ohrádky hrobů se
natírají.

Brigádníci:
plk. Čáp Karel
Derflová
Grofová
Ing. Hrabal
arch. Hakl
Jindra Jindř.
Ing. Kratochvíle
Dr. Nekvasil
Nekvasilová Jarm.
Nováková
Ing. Petroušek
Petroušek Karel
Peničková Jitka
Ing. Prošek
Ronhütlová
Skorepová
Švančarová
Voboril

Nahoře uvedení
se kromě jiných
prací starají o
druhé oddělení
(kolem anděla ve
středě II. hřbi-
tova). Na tato mí-
sta je třeba na-
sazovat pracovní
síly co nejčastěji.

1828

1862

H A N S S E E L I N G

český pianista.

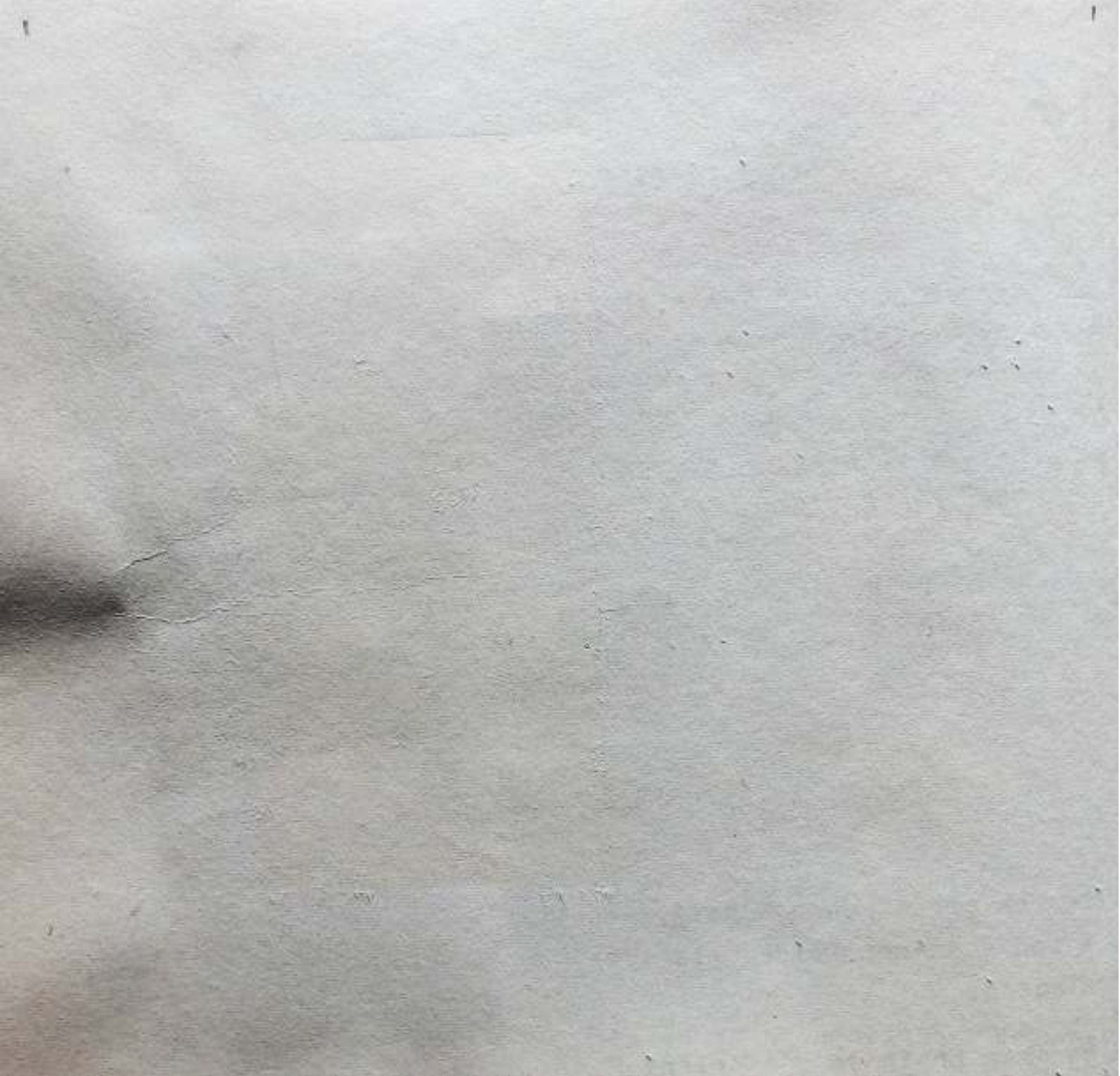
Konsertoval v Orientě, Itálii a jinde. Byl nejslavnějším pianistou padesátých let devatenáctého století.

Psal brilantní skladby:
S c h i e f l i e d e r.
L o r e l e i
B a r k a r o l y
E t u d y (op.10) aj.

Náhrobek představuje komolý hranol s lyrou a jménem. Dříve byla lyra pozlacená.

Hrob Hanse Seelinga je na druhém Olsanském hřbitově v oddělení 2 a má číslo 76. Vředu je cesta od vchodu u sv. Rocha směrem nahoru ke III. hřbitovu.

Od vchodu u sv. Rocha, vpravo nahoru.

70

Olšany
II. hřbitov
oddělení 3.

Ing. Vladimír Hrabal
a Václav Dolívka:
Dne 2.4.1986 byla socha
vysoká 255cm o hmotnosti
1632kg pomocí zvedáku o
výkonu 1,6 t narovnána a
tím zachráněna před pádem
Podklad sochy byl zpevněn.

72

Olšany II.hřbitov,
oddělení 3, střed.

Pomník na hrobě byl povalen.V roce 1984 se pokoušeli brigádníci hrob s pomníkem obnovit,ale nepodařilo se. Došlo při tom k poranění jednoho pracovníka.Zranění bylo na štěstí lehčí.

Náhrobek je 168cm vysoký,má hmotnost 450kg.Dne 28.3.1986 byl pomník postaven a zajištěn proti pádu.Práci vedl Ing Vladimír Hrabal a spolupracovali V.Dolívka a Al.Vanoušek.Dole jsou nápisy na pomníku.

František P l o s ,hostinský
v Karlíně,nar.23.července 1847,
zem.17.srpna 1879.

Marnost všeho zemského
ach jak bídný,ach jak
marný jest život člověka,
jako když mlha rychle vstane
ihned zas rychle padne,
tak jest naše zítí casné.

Pokoj jeho popeli.

Olšany, II. hřbitov Buditelů, odd. 5,
hrob číslo 48.

Karel František P i t s c h,
1786 - 1858

Český skladatel a ředitel varhanní-
cké školy v Praze.

Byl znamenitým pedagogem a sklada-
telem.

Vydal tři svazky "Museum für Orgel-
spiele" v nichž jsou skladby starších
českých kontrapunktistů 18. století.
Dále vydal "Handbuch für Harmoniele-
hre". Skládal mše pro varhany.

Na hrobě má pseudogotický náhrobek-
arkádu s oslím obloukem, posázenou
kraby. V níse je plačící anděl u var-
han. Je to dílo sochare Platzera.

Hrob s pomníkem stojí přední stranou
k východu a je dobře viditelný z ces-
ty mezi 4. a 5. oddělením.

V roce 1986 byl náhrobek s plačícím
andělem u varhan, který byl již dosti
zvetralý očištěn a nakonzervován silo-
xanovým prostředkem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1791
1847

Dr. J o s e f H e l f e r t ,
rakouský právník.

V Praze vystudoval filosofii a práva. Ve Vídni byl suplentem římského a církevního práva, práva lenního, obchodního a smenečního. Roku 1818 byl jmenován profesorem rakouského práva na univerzitě v Olomouci. Od r. 1820 až do své smrti byl profesorem práva římského a církevního na KU v Praze. Napsal mnoho prací z oboru práva, zejména církevního.

74
Olšany, II. hřbitov,
odd. 5, hrob č. 500.
Náhrobek je jeden a
půl metru vysoký, z
pískovce a je přední
stranou orientován k
východu. Vdole v levo
je vchod na Olsanské
hřbitovy od sv. Rocha.

Olšany II. hřbitov,
oddělení 3, střed.

Nápis:

Johann Proche ?

Těžký kříž ze sliveneckého
mramoru byl silně nakloněn.
Naklonění bylo zaviněno
kořenem stromu.

Kořen byl odstraněn a
lůžko pro sokl náhrobku
bylo zpevněno pískem.
Pomník pomocí zvedáku
postaven do roviny a
zabezpečen proti pádu.

Ing Vl. Hrabal.

76

Starý pískovcový náhrobní
kámen s nápisem

Jan S v o b o d a
Olšany, II. hřbitov odd. 3.
U cesty od vchodu u sv.
Rocha
Přední strana je k
východu.

Náhrobek ležel dlouhá léta na
zemi a byl zarostlý travou.
Čelé okolí hrobu bylo v nepo-
řádku a působilo odpudivé.

Dvoudílný pomník byl postaven
a spojen cementovou maltou.
Krycí deska byla očištěna a
okolí hrobu uklizeno.

Práce provedli Ing. Vl. Hrabal s
havarijní četou složenou z Václ.
Dolívky a Al. Vanouška.

5/4. 1986

Místo, kde se nachází hrob rodi-
ny Svobodovy bylo úplně zaned-
bané. Úklidem se zlepšil vstup
na Olšanské hřbitovy od sv.
Rocha.

Ruhestädte der Frau

Johanna H u d l

k.k. Gefälsamts Kontrolors

Gatin

gest. 2.12.1885 im 54 Lebensjahre.

Frieden ihrer Asche.

Hrob se nachází ve středu 3.oddělení
druhého Olšanského hřbitova.

Výška pomníku je 145 cm, hmotnost 332,3 kg.
Náhrobek ležel na zemi. Byl postaven a cemen-
tovou maltou spojen s podstacem, který byl
zajištěn proti pádu usazením do písku.
Hrob i jeho okolí byly upraveny.

Práce na záchraně pomníku prováděla skupina členů Klubu
Za starou Prahu: Ing. Vladimír Hrabal, Václav Dolívka a
Alois Vanoušek.

3. dubna 1986.

Výpočty Ing. Hrabal
Snímek Vanoušek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

78
Hier ruht Karl Hickisch Fürstl. Kinski-
scher Inspektor i.R.geb.6.1.1805,gest.
19.6.1880. und dessen Angeherige
Katharina Hickisch geb.Frein Fleis-
chner von Wolstrowitz,Kreisrathswitwe
geb.26.Aug.1811,gest.19.11.1900.

Na desce:

Ruhestädte der familie Hickisch.

Náhrobek je 197 cm vysoký a má hmotnost
730 kg.Je situován k sv.

Olšany II.hřbitov Buditelu,odd.3,
hrob se nachází na rohu 3.odd. u
cesty k vchodu k sv.Rochu.Naproti
pres cestu je druhé oddelení.

Pomník porazili vandalové, kteří občas Olšany navštěvu-
jí. Náprava škod je velice obtížná a namáhavá.
Jenom díky Ing.Hrabalovi, který nás vybavil zvědáky a ocelovými lany
a hlavně prispěl svými zkušenostmi a osobní účastí při pracech se
podarilo nám členům Klubu Za starou Prahu, škody, vzniklé dávno v
minulých desetiletích napravovat.

V posledních letech bylo narovnáno a postaveno na druhé
hřbitově asi 150 náhrobků.Některé lezely na zemi celá léta a byly zá-
rostlé travou a náletovými krovínami.

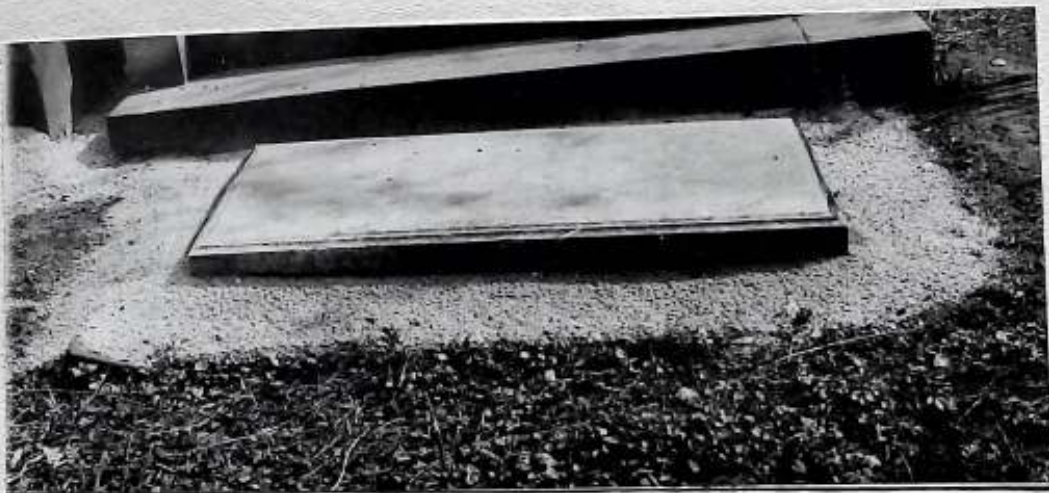
Lidová demokracie 22.5.1987:

..... Velký kus práce odvedli členové Klubu Za starou
Prahu při brigádnické činnosti na olsanských hřbitovech, kde se
postupně snaží opravovat a udržovat hroby našich předních budi-
telů, které již byly ve zchátralém stavu.

79

Nápis na desce ze sliveneckého růžového mramoru
velikost 90x190 cm, hmotnost 472 kg:

Hier ruhen Frau
Franz Jedliczka
geb. Druchsa -
starb 30. Juli 1854
im 51. Lebensjahre.
Herr Franz Jedliczka
pragerbürger und
steinmeister - starb
20. Juli 1874. im
74. Lebensjahre.

Podstranění nánosů hlíny objevila se na hrobce zachovalá deska ze sliveneckého mramoru, která byla částečně propadlá do hrobu. Kamenné obrubníky, které držely desku byly sesazeny. Ta byla na ně usazena a očištěna. Okolí hrobu bylo uklizeno a terén srovnán pískem. Výsledek byl překvapivý! Byl zachráněn jeden z nejhezčích hrobů, starý 130 let. Akci provedli dne 8. dubna 1986 Ing. Hrabal, V. Dolívka a A. Vanousek.

Olšany - 3. oddělení proti zdi.

20
Zde odpočívá Hynek Jednorozec usedlý
měšťan a sládek nar. 31. cervence 17..
zem. 13. března 1846.

Jan Jednorozec prazský usedlý měšťan
nadporučík c. k. prvního sboru praz.
ostrostrelců, majetník zásluzné me -
daile z r. 1866 atd. Skoňal dne 11.
ledna 1873 v 35 roce věku svého.

Josef Jednorozec prazský měšťan a
poručík c. k. priv. sboru měst. pecho -
ty, narozen 30. ledna 1842, zemrel 12.
ledna 1880.

Katerina Jednorozcová zemř. 22. ledna
1884 v 62. roce věku svého.

Spěte sladce.

Hrob rodiny Jednorozcovy se nachází
ve 3. oddělení II. hřbitova. V pozadí
je vchod na Olšany od sv. Rocha.
Náhrobek je situován k východu.
Je ze sliveneckého mramoru, silně
zvětralý, má 247 cm výšky, hmotnost
1187 kg.

Dne 2. dubna 1986 byl srovnán a
zpevněn usazením do země. Akci
provedli Ing. Hrabal, V. Dolívka,
J. Řanda a A. Vanoušek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Olšany II. hřbitov oddělení 3,
vpravo od vchodu u sv. Rocha.

Katharina Matzka geb.
Exelli,
Univers. Professorswitve.

Náhrobek je šikmý, nahoře zkosený hranol ze sliveneckého mramoru. Výška 205 cm, hmotnost 800 kg. Jeho přední strana je proti západu. Pomník ležel na zemi, byl zarostlý travou. Musel být odsunut stranou pomocí zvedáku, aby mohl být odsunutý náhrobek vrácen na svoje místo do zpevněného lužka. Dne 3. dubna 1986 na podstavec pomocí mechanismu.

Spotřebovaný materiál:
písek, cement, cihly a kámen.

Použité nářadí:
páky, dva zvedáky, trubkový stojan, dřevěné hranoly, ocelová lana, provazy, řetězy, zednické nářadí, vědro a matkové klíče.

82

Václav Matěj
K r a m e r i u s
1759 - 1808
a jeho syn
Václav Radomil
K r a m e r i u s
1792 - 1861
S v a t o b o r

Novinář, nakladatel, vydavatel lidovýchovných časopisů,
spisovatel a národní buditel.

Vydával, redigoval a většinou sám psal "Krameriovy c.k.
poštovské noviny," které se od roku 1791 nazývaly "Krame-
riovy (Krameriusovy) c.k. pražské poštovské noviny".
Měly velký vliv na probuzení českého národa. Ze své expedice
rozšiřoval české knihy.

Jeho syn Václav Radomil Kramerius založil časopis
"Čechoslovan" (1820-1824) a "Čechoslovanský vlastenecký
deník" (1848-1849) a pokračoval ve vydávání českých knih
a proslavených starých kalendářů.

Klub Za starou Prahu
Ing. Petroušek.

83

Dr. Dušek

84
Olšany II. hřbitov,
oddělení 3.

V tomto oddělení je pochován K. Pitsch, V. M. Kramerius, entomolog a ornitolog Emanuel Lokay, dále spisovatel Jaroslav Kramper a jiní.

Hrob herce Josefa Křtína, který hrál ještě v Novém divadle v Růžové ulici, potom ve Stavovském a Národním divadle je zapadlý a nedá se objevit.

V dubnu 1986 byl opraven a předtím postaven hrob s nápisem:

Eva D r u c h s a, Bürgerwitwe starb am 20. Jänner
1827 im 62 Lebensjahre.

Náhrobní kámen je ze dvou kusů, každý byl na jiném místě. Dolní díl s nápisem byl zapadlý v zemi a musel býti pomocí zvedáku vytazen. Potom byl usazen na původní místo do ložiska vystlaného pískem. Na něj byla postavena horejší část pomníku.

Výška náhrobku je 95 cm, hmotnost 595 kg. Přední strana je proti východu. Práci provedli Ing. Vladimír Hraňal, Václav Dolívka a Alois Vanousek. Bylo použito zvedáku, pák, krumpáče a kolečka k přivezení písku. Dále lopaty, zednické lzíce a cementové malty.

Snímek pana Nováka ze Žižkova:Olšany II.hřbitov,odd.3.r.1987.

Na třetím oddělení druhého Olšanského hřbitova Buditelů
 je zmizelý, zcela zapadlý hrob herce
 J o s e f a K Ř T Í N A .

Starý český herec Josef Křtín vystupoval ještě v novém
 divadle v Růžové ulici, které zřídil a vedl Stöger. Potom hrál
 ve Stavovském, kde současně s ním hráli J.K.Tyl, J.N.Štěpánek,
 J.J.Kolár, Šimanovský, Kramuele, Kaška, Rajská, Hynková a jiní.
 Svoji hereckou kariéru zakončil v Národním divadle. Zemřel dne
 7.července 1884.

Olšany II.hřbitov,
 oddělení 3, hrob č.333.

Zde v Pánu odpočívá
 Albert Hron
 arcibisk.gener.vikář
 nar.22.4.1804 zem.26.10.
 1872.Frantiska Hronová
 zem.1873 v 61.roce
 Frantiska Davidová roz.
 Hronová zem.13.5.1911
 v 68 roce,Alois David
 nar.20.1.1910 zem.
 2.2.1929.

Hrobka rodiny Hronovy je
 na II.olsanském hřbitově v jižní
 části 4.oddělení.Vpředu je mohy-
 la Alexandra Dreyschocka. Přední
 strana náhrobku rodiny Hronovy je
 situována proti východu.Pomník je
 částečně zvětralý,je 200 cm vysoký,
 má hmotnost 688 kg.Ležel na zemi,
 byl zasypán zemí,zarostlý travou
 a plevelí.

Nejdříve musely být z náhrobku ležícího na hrobě
 odstraněny nánosy minulosti,potom byl připraven pevný
 podklad pro postavení pomníku.Ten byl zvednut pomocí
 zvedáku zavěšeném na 5m vysokém trubkovém stojanu a
 usazen na původní místo.K práci bylo použito dřeva,pák,
 retezů,drátěných lan (ocelových),provazů,dvou zvedáků,
 zednického náradí,písku,cementu,cihel a černé zeminy.
 Akci vedl a prováděl se svými spolupracovníky Ing.
 Vladimír Hrabal,Václav Dolívka a Alois Vanousek.

Duben 1986.

1818
1869

Alexander
D r e y s c h o c k
geb.15.October 1818
gestorb.1.April 1869

XXX
XXX
XXX

Český pianista a skladatel, žák Tomáškův. Největší virtuos XIX.století. Vynikal zvláště technikou levé ruky.

Jeho umělecká pouť vedla přes Německo, Rusko, Francii, Anglii, Holandsko, Uhry, Dánsko a Švédsko. Roku 1862 se stal profesorem konservatoře v Petrohradě, ředitelem carské hudební školy při divadle a dvorním pianistou.

Napsal 116 virtuosních klavírních skladeb. Proslulá je jeho variace "God save the Queen."

Hrob Alexandra Dreyschocka je na II.Olšanském hřbitově v oddělení 4 a má číslo 19. Je to pomník s lyrou a podobiznou, která zmizela. Vpředu je cesta s-j, naproti přes cestu je hrob J.J.Stankovského s mohylovým náhrobkem.

Roku 1934 restauroval pomník na hrobě člen Klubu Za starou Prahu Václav Dolívka. Uraženou lyru vymodeloval, medailonek nahradil kovovou plastikou a celý náhrobek nankonzervoval.

Květinami osazuje hrob pan Urban, pracovník hřbitovní správy a hlavně členky Klubu.

Na vedlejší straně jsou dvě fotografie hrobu: vlevo před obnovením a vpravo po provedeném restaurování panem Dolívkou.

Zde odpočívají v pokoji
 Frant. Alex. Beníšek majitel domu,
 zemr. 17.5.1883 v 40. roce věku
 nase Ludvíčka
 nar. 1.7.1879 zemr. 15.10.1886.
 Marie Beníšková
 roz. Bergmannová
 nar. 28.9.1842 zemr. 9.9.1900

Olšany II. hřbitov, Buditelů, 4. odd.,
 jižní strana nahore, vlevo je zeď
 mezi II. a III. olsanským hřbitovem.
 V rohu je hrobka (kaplová) rodiny
 Pšenickovy.

Pomník na hrobě je 197 cm vysoký
 a má hmotnost 730 kg.

Postup práce při obnovování hrobu
 s povaleným náhrobkem byl tento:
 Nejdrive byl odsunut podstavec,
 potom proveden melký výkop a vy-
 plnen pískem, aby byl získán rovný
 podklad. Pomocí zvedáku byl nejdrive
 usazen sokl, potom strední díl a
 nakonec plochý hranol, vrchní část
 náhrobku.

Použitá nářadí: 5m vysoký trubkový
 stojan, závesný zvedák Branonal, 6T,
 drevené hranoly, autozvedák o výko-
 no 5T, desky, retězy, provazy, ocelová
 lana atd.

Práci provedli členové Klubu, Za starou Prahu Ing. Vladimír Hrabal,
 Václav Dolívka a Alois Vanoušek
 25. března 1986.

Olšany, II. hřbitov,
oddělení 4, blízko
západní zdi, přední
stranou proti ní.

91a
Nápisy na náhrobku:
Jindrich Patzelt
magistrátní reditel
+4.X.1857 +6. III.
1912.

Tereza Patzeltová
roz. Lisková
*14.10.1861+1934

Na dolní části :
Jakub a Barbora
M o k r ý c h
Marie Spoustová
* 30.VII.1812
+ 14.XI.1887
Josefa Lisková
* 2.VI.1822
+11.I.1888
Marie Lisková
16.IX.1892
+2.XII.1898

Před opravou náhrobku byly všechny
tri díly povaleny, zarostlé travou
plevelem a krovím.

Na snímku je videt opravená hrobka
s pomníkem. Je kryta deskou s krížem
a pomník je ze tří dílů. Nahore chy-
bí kríž. Výška náhrobku je 150cm,
hmotnost 866,4kg.

Oprava provedena 26. března 1986.

Pracovní skupina Klubu Za starou

Práhu: Ing. Vladimír Hrabal, Václav Dolívka a Alois Vanousek.
Všechny díly náhrobku byly spojeny cementovou maltou, okolí
hrobu uklizeno. Každý rok se okolí hrobu uklízí a vícekrát
vysekává tráva.

Kovové kříže, dnes už technické památky, kterým hrozil odvoz do kovového srotu byly soustředěny na druhý hřbitov. Byly ocistěny, zbaveny rzi, konzervovány nátěrem suríku a opatřeny vrchním nelesklým grafitovým filmem. Pak byly zasazeny do kamenných podstavců a rozmístěny na vhodných místech II. hřbitova. Bylo jich zachráněno asi padesát kusů a staly se přínosem galerie památek, která vznikla na druhém Olsanském hřbitově.

Jistě by se mohly zachraňovat další kovové technické památky, ale nemůžeme takto dále pokračovat, aniz bychom narušili celkový vzhled hřbitova. Nemá smysl postavit rady, nebo celý les křížů, je třeba řídit se vkusem a nemenit historické prostředí.

Kromě toho je přeprava křížů, několik metrických centů těžkých soklů a opracování kamene velmi těžká práce. Výsledky naší práce na hřbitově jsou známy. Máme za sebou léta života se svými zdravotními obtížemi: bolesti páteře, oční operace, vysoký krevní tlak, diabetes, infarkty myocardu, vernou společníci života anginu pectoris a ostatní neřady přiměřené věku. To všechno nám překáží při práci na starých hřbitovech, kde je třeba ještě hodně pracovat.

93

94

Oddělení 5.

95
1844
1879

Josef Jiří S t a n k o v s k ý
dramatický spisovatel, jibretista
a autor veseloher.

Pocházel ze zámožné rodiny, studoval práva, ale studie přerušil a věnoval se nadšeně své lásce k literatuře a divadlu. Z jeho tvorby jsou "Literární nádeníci" a další celá řada veseloher, frašek a dramát z překladů. Byl autorem operních libret.

České divadlo nemělo dost her a Stankovský je psal. Byly uváděny hlavně ve Stavovském divadle.

Z jeho románů byly hodnotnější "Vlastencové z Boudy", dále "O slávě herecké, Vnučka farárova"; historické povídky "Oběti víry, Král bídák, drobné povídky" aj. Napsal "Divadelní slovník a dějiny českého divadla jako "Kroniku divadla v Čechách".

Prekládal divadelní hry z němčiny, francouzštiny a španělštiny.

Když onemocněl a nemohl sám psát, diktoval své poslední práce manželce Marii, dceři Pavla Švaný ze Semčic.

Divadlu obětoval zdraví i majetek, ale jemu se skrze něj štěstí nedostalo. Zemřel ještě mladý v domě číslo 252 na Betlémském náměstí.

Jeho literární činnost je veliká.

Roku 1897, nákladem Besedy Stankovský mu byl na druhém Olšanském hřbitově u jeho hrobu postaven pomník s portrétem v bronzu. Pomník je z pískovce a je situován k západu. V řadě u cesty s-j. je hrob s křížem divadelního reditele Rudolfa Wirsinga, naproti přes cest je mohylový náhrobek Alex. Dreyschocka.

Olšany II, oddělení 5, hrob číslo 78.

36

J. J.
STANKOVSKÝ
SPISOVATEL
• 1824 • 1878

37
1814
1878

Rudolf W i r s i n g
divadelní ředitel.

Působil v Lipsku, v Praze u Německého divadla a roku 1876 byl jmenován ředitelem Nového Českého divadla, které stálo na Vinohradech, v místech kde je dnes kavárna Demínka. Wirsing vedl divadlo znamenitě. Byl původem Němec, ale staral se, aby na jevišti vládla literární čeština. Dal zrevidovat všechny divadelní hry včetně překladů.

Za jeho ředitelování vystupovali v Novém českém divadle herci: Šimanovský, Šmaha, Mošna, Pulda, Bittner, Seifert, Slukov, Křtín, Hynková, Sklenářová-Malá. Bittnerová a dramatikem byl Jakub Arbes.

Wirsing vydal knihu o divadle. Ve spolupráci s Ing. Bohumilem Kocourkem z Pražské informační služby byl dne 28.8.1983 objeven zapadlý hrob Rudolfa Wirsinga. Členové Klubu Za starou Prahu, účastníci akce hrob obnovili, opatřili kovovým křížem a nápisem. K hrobu byl zasazen keř buxusu. Olšany II. hřbitov, oddělení 5, hrob č92. V řadě je hrob J.J. Stankovského, naproti A. Dreyschocka.

Olšany-II.hřbitov, odd.5.

Náhrobek od sochaře

Möldnera.

98

Hier ruht Maria Anna Schirnach
geborene Postl.

Gattin des fürstlich.

Paarschen Güter Direktores-

-Sekretär geb.am 8.Sept. 1817

Sie schlummer sanft bis zum

einstigen Wiedersehen.

Výška pomníku je 190 cm,

hmotnost 1248 kg.

Dne 19.dubna 1986 byl nakloněný
pomník odsunut a znovu postaven
do připraveného lůžka, které bylo
vystláno pískem. Tak byl náhrobek
narovnan a zajištěna jeho stabi-
lita. Práci provedli Ing.Hrabal,
Ing.F.Petroušek, Václav Dolívka
a Alois Vanoušek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

39
Lidová demokracie,
15.9.1984:

Klasik české veselohry.

(fk): Místo takřka zakladatelské přísluší v českém dramatu Václavu Klimentu Klicperovi (1792-1859), gymnazijnímu profesorovi, osvícenci se znacným rozhledem. Divadlo mu bylo blízke i z praktické stránky. Pilne se studenty ochotnicil (na královéhradeckém gymnáziu byl jeho zákem J.K.Tyl) a vystupoval jako herec v českých představeních Stavovského divadla.

Napsal přes padesát původních her (i tragédie), tři německé hry, několik historických próz a zábavných deklamovánek. Nejcenější z toho jsou veselohry. Vynikají svěžím jazykem, dobře odpozorovanými charaktery, živými situacemi a upřímným vlastenectvím. Podivuhodným divadelním projevem a silou ozivly jeho veselohry v nastudování avantgardních režisérů E. F. Buriana (Každý něco pro vlast), J. Honzla (Hadrián z Říma), a J. Frejky (Zlý jelen). Občas se povede klicperovská inscenace; i dnes, v paměti zůstává například vynikající Pleskotova první inscenace Ženského boje v ND. Klicpera-dramatik došel uznání už za svého života, i když nějaký čas musel odolávat nepřiznání hlavního dramaturga českých her J. N. Štěpánka. Jeho hry vycházely souborně u nakladatele J. H. Pospíšila a hrály se dokonce i ve vídeňském Burgtheatru. Dnes uplynulo 125 let od Klicperova úmrtí.

Hrob Václava Klimenta Klicpery je na II. olsanském hřbitově, odd. 5, číslo 123. Je tam pochován i jeho syn Ivan Klicpera. Na hrobe je hranol na 4 koulích s reliéfem. Pomník venovali ctitelé cs. dramatické tvorby. O místo posledního odpočinku V. K. Klicpery se stará paní Dagmara Grofová.

400

101
Olšany II. hřbitov
oddělení 5, druhá
řada za hroby V.K.
Klicpery, F. Thomého
a Frant. Dittricha.

Náhrobek je ze zbuzanského
mramoru se třemi medilony.
Je vysoký 246cm, má hmotnost
864 kilogramů.

Dne 19. dubna 1986 byl naklo-
něný pomník vyrovnán pomocí
pák a kamenického nářadí.
Práci provedli Ing. Vladimír
Hrabal, Ing. Frant. Petroušek,
Václav Dolívka a Alois
Vanoušek.

Anna Demetz *1819
+ 22.6. 1892

Anna D e m e t z * 1819 + 22.6.1892
Josef D e m e t z , Kaufmann 1822-1898

Lukšal Adolf, správce pražské
obecní plynárny na Smíchově
1840 - 1881

Lukšalová Anna ovdovělá Ku-
tinová, narozená Kalinová
1846 - 1881

Lukšal Václav 1874 - 1875.

Náhrobek je ze tří dílů, nahoře
má desku s nápisy. Je 127cm vy-
soký, má hmotnost 554 kg. Všechny
tři díly ležely vedle hrobu a by-
ly zarostlé travou a zasypané.

Dne 19.4.1986 byly všechny díly
sestaveny, spojeny cementovou mal-
tou, náhrobek očištěn a okolí hrobu
vedeno do pořádku. Spotřebovány by-
la mycí prostředky, písek, cement, ci-
hly a kámen. Použité nářadí: kamenické páky, zednické nářadí,
zvedák, provazy a dřeva. Pracovní četu Klubu Za starou Prahu
tvořili Ing V. Hrabal, Ing. F. Petroušek, V. Dolívka a A. Vanoušek.
Sbírání spadlých větví a odstraňo-
vání kmenů, sekání trávy, hrabání spadlého listí a úklid hř-
bitova provádí celý rok, vlastně už dlouhá léta paní Ronhü-
tlová, J. Pěničková, D. Grofová, J. Nekvasilová, p. plk Čáp a další.

103
Ruhstätte der Familie

A. Löffler.

Náhrobek je 150 cm vysoký, má hmotnost 709 kg. Je ze sliye-nečského mramoru, značně zvetralý. Ležel na zemi. Hrob rodiny Löfflerovy je na

II. olšanském hřbitově v odd. 5. Vpředu je cesta s-j od sv. Roška kolem hrobu J.E. Vocela.

Dne 21. dubna 1986 byl pomník postaven na připravený podklad zpevněný a vyrovnaný pískem. K práci byl použit zvedák Brano o výkonu 1,6t, kamenické a zednické nářadí. Okolní terén byl upraven. Cementovou maltou spojený náhrobek je zajištěn proti pádu.

Práci pod vedením Ing. Vlad. Hrabala a za jeho účasti provedli Václav Dolívka, Jaroslav Řanda a Alois Vanoušek, členové olšanské sekce.

1807
1872

109

Franz Thomé
Direktor des könig. deutschen
Landestheaters
geb. 21. Nov. 1807
gest. 22. Mai 1872

Prozatímní divadlo řídil od r. 1862 do r. 1864 a zároveň převzal závazek vyplácet členům divadla penzi z fondu herců na který každý přispíval 5% z platu. Podruhé vedl divadlo v letech 1865 a 1866 do vypuknutí války, kdy ho opustil.

Fr. Thomé byl Němec, neznal potřeby českého divadla a neměl pochopení pro ně. Byl současně reditelem německého divadla a Prozatímní vedl jako vedlejší podnik.

Olšany II. hřbitov, oddělení 5, hrob číslo 124.

Kamenný kříž na podstavci a deska na hrobě jsou z neštětené žuly. Kříž byl prasklý a dosti poškozen. V roce 1983 jej opravili členové Klubu.

Vlevo je hrobka primátora F. Dittricha a vpravo dram. spisovatele prof. Václ. Klim. Klicpery. Frontální strana náhrobku F. Thomého je proti severu. (Zápis r. 1985.)

1801
1875

František D i t t r i c h .

Byl vychován u svého děda v Podskalí a začínal jako plavec. Věnoval se obchodnímu jednání se dřívím a živnostenskému podnikání. Nato získal měšťanské právo a začal pomáhat řešit problémy chudiny. Byl zakladatelem Matice české, podporoval čs. divadlo na Malé Straně (Kajetánské). Seznámil se s J.K. Tylem a Slav. Tomíčkem. Měl úspěch jako podnikatel a štědře podporoval národní potřeby. Zúčastnil se zakládání Besedy měšťanské v Praze. Osobním přičiněním zachránil velké množství osob při povodni na Vltavě.

Věnoval se politické činnosti a usiloval o uznání národních práv. Byl členem prvního čs. zastupitelstva městského, náměstkem purkmistra a od r. 1870 pražským purkmistrem.

Organizoval vltavskou paroplavbu a od té doby je název parníku "Primátor Dittrich". Od r. 1873 přestal vykonávat funkci purkmistra ze zdravotních důvodů. Ještě je třeba zdůraznit, že jeho činnost ve funkci purkmistra byla velmi úspěšná. Také jeho pomoc při povodních byla známá a obětavá. Byl podporovatelem národních podniků. Po odchodu z veřejného života věnoval se paroplavbě.

Pomník z přírodního kamene je na II. olšanském hřbitově v 5. oddělení a má číslo 218. Frontální stranou je k severu. Vpředu je cesta v-z, vpravo jsou hroby F. Thomého a V.K. Klicpery.

706

RODINA
FRANTIŠKA
DITTRICHA
PURKNISTRA
PRAŽSKÉHO.

NEPLACTE, NEZEMRELA, ALE SPI.
MAREK, V. 41.

pražský měšťan, majitel domu a fiakrů, majitel zlatého záslužného kríže. Nar. 10. března 1827, zemr. 6. dubna 1886,
jeho choť K a t e ř i n a , rozená Nejedlá, narozená 2. července 1840, zemr. 12. října 1919.

O l š a n y II. hřbitov
oddělení 5, sousední hrob
patří primátorovi Frant.
Dittrichovi.

Výška náhrobku je 256cm,
hmotnost 1645kg. Je z loch-
kovského mramoru. Horní část
sikmý hranol ležel na zemi
vedle hrobky. Do výše 256cm
byl vyzdvižen pomocí zvedá-
-ku Brano o výkonu 1,6 t,
zavěšeném na trubkovém sto-
-janu. Bylo použito ocelového
lana. Dále jsme pracovali s
provazy, dřevěnými hranoly,
kameničkými pákami, zednic-
kým náradím a pod.

Obtížnost práce spočívala
ve velké váze náhrobku, kte-
rý musel býti vyzdvižen do
výšky dva a půl metru.

Ing. Vladimír Hrabal, Ing. Fr.
Petroušek, Václav Dolívka a
Al. Vanousek.

19.4.1986.

Fried Hoffbauer kais.
Oberverwalter 5.5.1798
6.6.1882
Dessen Gattin Mathilda
geb.Stradka 2.4.1810
2.5.1883.

Hrob s pomníkem 90cm
vysokým o hmotnosti 138
kg, nachází se u cesty s-j,
vedoucí mezi 5.a 6.odděle-
ním II.Olšanského hřbitova
v horní, jižní část oddělení
číslo 5.

Náhrobní kámen, šikmý hranol
ležel na zemi. Byl postaven
a usazen do země. K práci sta-
čilo kamenické nářadí, hlavně
páka.

Klub Za starou Prahu, Ing.V.Hrabal, Václav
Dolívka, Jar.Řanda a Al.Vanoušek. 22.4.1986.

Frederike Ehrenbeck
 Kaufmannswitwe
 gest. 25.8.1883
 im 66 Lebensjahre
 Liebste Mutter
 euhe sanft.

Minulý rok jsme položili náhrobek na zem, aby nebyl poškozen při kácení stromu. Dne 21.4.1986 byl znovu postaven do podkladu zpevněného pískem. Oba dva díly pomníku byly spojeny.

Náhrobek je 140cm vysoký a má hmotnost 497,3kg. Také hrob byl upraven.

Práci provedli Václav Dolívka, Ing. Vl. Hrabal, Jar. Řanda a Al. Vanoušek.

Olšany II. hřbitov, oddělení č. 5, vpředu je cesta vedoucí mezi 5. a 6. oddělením. Frontální strana je k východu.

Klub Za starou Prahu.

Rodina Moravcova
 Rut Trinkler
 Anna Moravcova 8.9.1875
 Josef Moravec
 1809 1882.
 Frant.Trinkler
 + 1885
 E.Erben,geb.Kratzl
 gest.am 24.Dezember
 1885 im 85 Lebensjahre
 dessen Enkel Moriz
 gest. 10.8. 1883
 2 Monate
 jméno necitelné
 gest. 6.6. 1884
 2 1/2 Jahre.

Pomník je ze sliveneckého mramoru, 184 cm vysoký, hmotnost 996,8kg. Před opravou ležel na zemi. Pomocí zaveseného zdviháku na trbkovém 5 m vysokém stojanu byl postaven. Obtížnost byla v tom, že náhrobek vážil jednu tunu a musel býti zvednut do velké výšky.

Výpocty provedl Ing.Vladimír Randou a Aloisem Vanouskem. Olsany, 22.dubna 1986.
 Olsany-II.hrbitov, oddelení 5. Naproti je zeď mezi II.a III. hrbitovem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

J O S E F K R A M U E L E
1826 + 28.března 1884.

Herec a divadelní ředitel hrál v družině Josefa Kajetána Tyla, v Prozatímním divadle a v kravínské Areně.

S vlastní divadelní společností navštívil skoro všechna česká města. Všude šířil národní uvědomění a lásku k českému dramatickému umění. U jeho společnosti působili a také začínali všichni velcí herci, kteří potom zakotvili v kamenných divadlech.

Zapadlý, zmizelý hrob číslo 803 na pátém oddělení druhého Olšanského hřbitová

112

Olšany-II.hřbitov, oddělení 6.

O šesté oddělení druhého olšanského hřbitova se trvale stará pan František Zelenka. Členem Klubu Za starou Prahu je již 36 roků. Do Domácí rady je volen každý rok a ve funkci archiváře Klubu pracoval mnoho roků. Publikoval v tisku články o činnosti a významu Klubu Za starou Prahu, o ochraně památek věcných i uměleckých.

Pro olšanskou sekci obstaral technické vybavení: vozíky, nářadí, nádoby, dva zvedáky, jeden o výkonu 5 t, druhý "Brano" 1,6 t na zavěšení. To byl velký přínos pro naši práci, jinak bychom nevládli celou problematiku hřbitova, hlavně havarie těžkých pomníků, soch a sousoší.

Jeho zásluhou je, že se vydatně přičinil o to, aby II.hřbitov se stal příjemným prostředím pro návštěvníky Olšan. Ti sem přichází za poznáním naší slavné minulosti i za svým odpočinkem. Jako zaměstnanec Vojenské správy zajistil a ze svých prostředků uhradil planýrování terénu pro odpočinek návštěv na lavičkách.

Kolega František Zelenka má svoji velkou knihovnu s četnými pragensiemi. Je také uznávaným numismatikem.

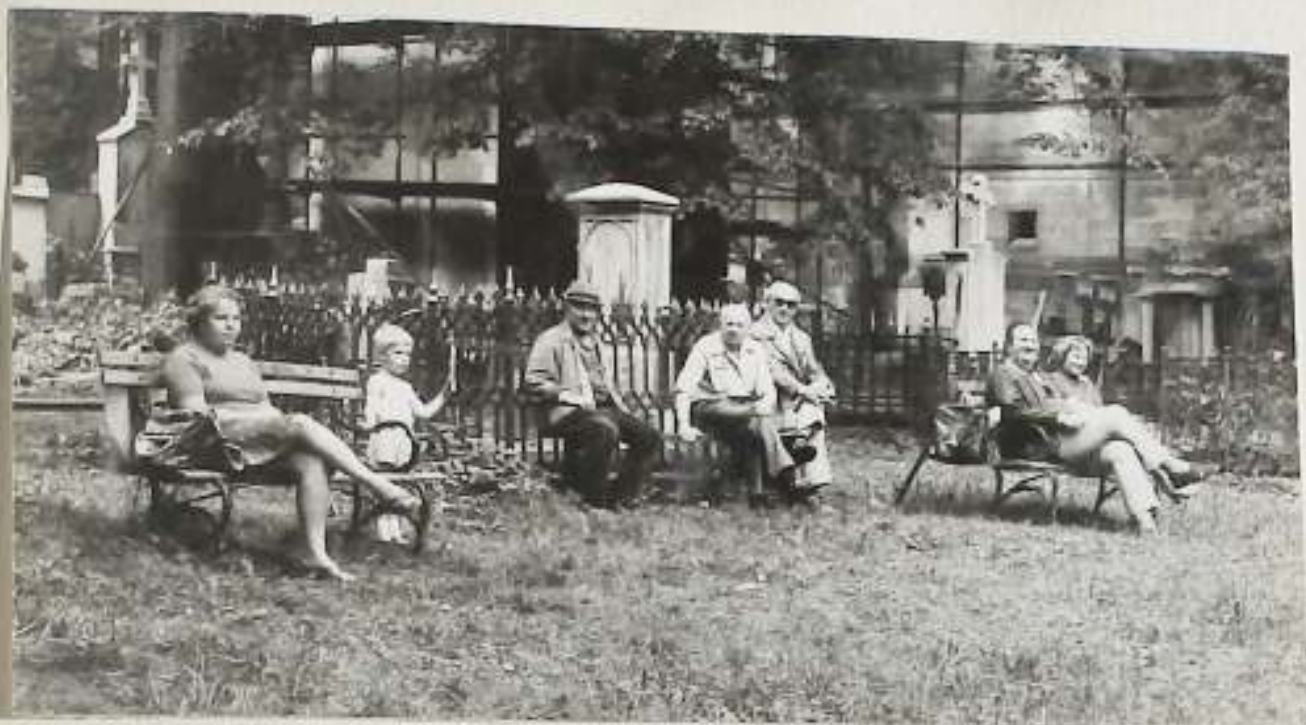
Je obtížné zhodnotit činnost pana Zelenky protože je velice rozsáhlá. Díky za všechno.

Na oddechových prostranstvích, které byly osázeny květinami umístil pan Zelenka lavičky sloužící návštěvníkům Olšan k odpočinku. Lavičky sám zhotovil.

Stará se o popularisaci činnosti Klubu na Olšanech tím, že pořídil a umístil vývěsní skříňky s plánky hřbitovů, informacemi a obrázky významných míst na odděleních.

Pan Zelenka pracuje ve funkci matrikáře Klubu mnoho roků. Na předcházející straně je uvedena chybně funkce archiváře.

Odpočinek na lavičkách.

115

plk. Karel Čáp

JUDr. Jaroslav
H o l e č e k

Jindřich

V o b o ř i l

Rodina Nováková
Zde odpočívá náš milovaný
otec Jan Novák, pražský
usedlý měšťan nar. 17. 11.
1817, zemřel dne 15. 9.
1875. Pokoj popeli jeho.
Naše jediná předrahá ma-
tinka a babička Anna No-
vátová nar. 7. 7. 1810, zem-
řela 16. 2. 1886. Sladce
dříměj. Františka Dvořá-
ková rozená Novátová.
+12. 12. 1850 +7. 4. 1934.

Plochý náhrobní ká-
men je od kameníka J. Ší-
my. Je 200cm vysoký, má
hmotnost 2012 kg. Před
opravou stál na rozdrce-
ném obrubníku. Pomocí zve-
dáku Brano byl odstaven

z hrobu, obrubník opraven a pomník znovu usazen na svoje
místo. Zvětralý povrch náhrobku zpevněn, okolí hrobu upra-
veno. Dne 16. 4. 1986 byla provedena oprava. Práce řídil Ing.
Vl. Hrabal, účastníci akce byli: V. Dolívka, J. Řanda a A. Vanoušek.

Blízko hrobky rod. Novátovy ležel rozbitý náhrobek o
hmotnosti 1355kg. Byl sestaven a spojen cementovou maltou.
Jeho stav nedovoloval, aby byl postaven k hrobu ke kterému
patřil.

117

Staré
Olšany.

118

Olšany-II.hřbitov,
oddelení 6,západní
strana oddelení u
cesty.

Hier ruhen
Karl Schneider
fürstl.Metternicher Oberfoerster
Maria Schneider
geborene Kirche von Neukirchen
Frieden ihrer Asche.

Pomník musel býti postaven.Je z pískovce,160cm vysoký, má 665 kg Proti pádu byl zajištěn usazením do země.Dne 22.dubna 1986 byly provedeny práce na záchranu náhrobku,pracovní skupinou Klubu Za starou Prahu slozenou ze členu:Ing.Vladimír Hrabal,Václav Dolívka,Jaroslav Randa a Alois Vanousek.

Bylo použito zvedáku "Branco" o výkonu 1,6 t, trubkového stojanu na zavesení zvedáku,kamenického a zednického nářadí,ocelového holana,provazů,drevených hranolů,sypkého materiálu,cihel, cementu a kamene.

Náhrobek stojí čelní stranou k západu. Vpředu je cesta, s -- j vedoucí mezi šestým a pátým oddelením II.hřbitova.

1783
1844

Jan Nepomuk Š t ě p á n e k , dramatik,
herec a divadelní organizátor.

Studoval filosofii a teologii. Na kněze nemohl
býti vysvěcen, protože neměl ještě kanovníký vek.
Stal se tajemníkem Stavovského divadla. Sám napsal více jak
100 divadelních her a zasahoval do všech oborů dramatické
tvorby, především psal historické hry a venkovské veselohry.
Z jeho tvorby: Oblezení Prahy od Švédů, Breti-
slav První, český Achilles, Vítězství u Domazlic, Pivovar v Soj-
kove, fraska Čech a Němec. Staral se také o českou zpevohru a
preložil radu libret.

Význam Jana Nepomuka Štěpánka byl především v
tom, že svoje hry vydával tiskem. Tím přispěl k rozvoji české-
ho divadla. Dále se mu podařilo od dvacátých let minulého sto-
letí obnovit pravidelná představení ve Stavovském divadle.
Hrála se tam česká představení pro české diváky. J.N. Štěpánek
psal hry původní i upravoval překlady.

Olšany-II. hřbitov, oddělení 6,
hrob číslo 59 a. Na hrobě je
kamenný kříž, naproti hrobka
Karla Havlíčka B o r o v s k é h o.

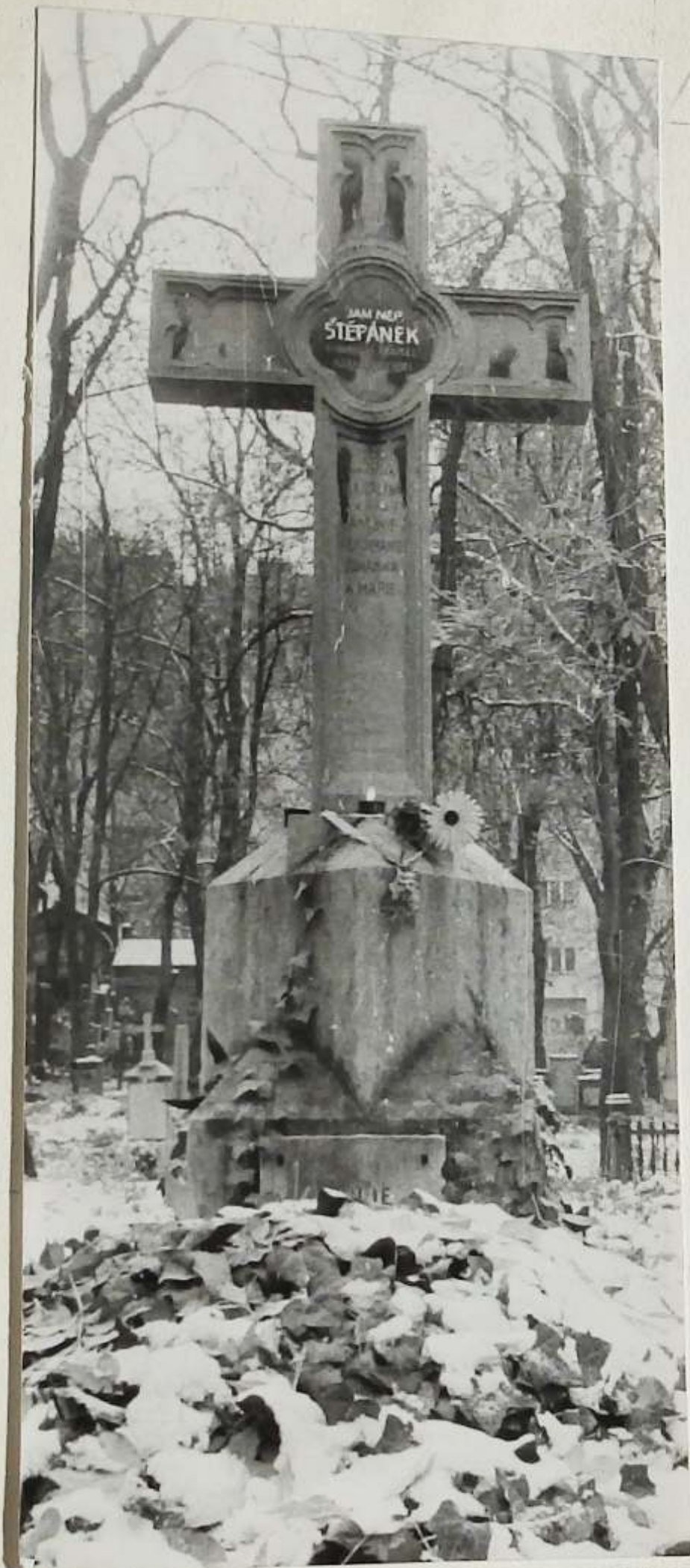
Nápisy na náhrobku:

Jan Nepomuk Štěpánek, divadelní ředitel a
dramatický spisovatel. Jeho manželka Majdalena a jejich děti
Antonie, Ferdinand, Johanka a Marie.

Na dolní desce:

Emilie Štěpánková dcera po spisovateli
a řediteli Stavovského divadla.
10.7.1825- 19.7.1910.

11920

121

Rodina Welatova
Olsany II.hřbitov odd.c.6.

Plochý náhrobek od kameníka Sandlera je z litého betonu. Výška 176cm, hmotnost 889kg. Před opravou byl pomník ohrožen pádem. Musel být odsunut, aby se uvolnil podstavec, který byl usazen do melkého lůzka, vystlaného pískem. Na srovnaný sokl usazen náhrobek. Provedla skupina: Ing.Vlad. Hrabal, Václav Dolívka, Jaroslav Randa a Alois Vanousek. 24.dubna 1986.

Hrob se nachází u cesty
s-j. Přední strana je
proti východu a hrobu
Karla Havlíčka.

Klub Za starou Prahu,
olsanská sekce.

122

Olšany, II, hřbitov, odd. 6,
východní část oddělení,
naproti deska M. Ringhofferova.

Der treuen langjährigen braven
Dienerin Katharina H a r t e l
gestorben 15. April 1880 in 88
Lebensjahre. Aus Danbarkeit von
der Familie Veit.

Náhrobek je třídílný ze
zvetralého pískovce. Je
230cm vysoký, hmotnost
Byl úplně
rozvalený, každá část jin
-de. Podstavec náhrobku
byl zpevněn zapuštěním
do země (melký výkop) do pí-
skového lůzka. Střední a
horní díly vyzdviženy, usa-
zeny na sebe a spojeny ce-
mentovou maltou. Úražený
roh s reliéfem přidelán.
K práci bylo použito ce-
mentu, kamene, písku a cihel.

Akci vedl Ing. Vladimír
Hrabal. Spolu s ním pra-
covali Václav Dolívka,
Jaroslav Řanda a Alois
Vanousek, členové olsan-
ské sekce Klubu Za starou
Prahu.

23. dubna 1986.

Olšany-II. hřbitov,
odd. 6, východní str.
Náhrobní kámen sto-
jí proti zdi.

Hier ruhen Johann Erben Prager-
bürger und Hausbesitzer gest.
am, 17. September 1846 im 82 Le-
bensjahre.

Náhrobní kámen je ze zbuzeneckého mramoru, 113 cm vysoký o hmotnosti 184 kg. Je bez podstavce a ležel na zemi. Postup záchranné práce byl tento: proveden mělký výkop do terénu, do něj byl usazen pomník a zajisten proti pádu pískem a opracovaným kamenem, který tvoří obrubník, vlastně jenom jeho část, když kolem hrobu obrubník chybí. Práce byla provedena bez mechanizace, jenom s náradím.

Pracovní skupina Klubu
Za starou Prahu:
Ing. Vladimír Hrabal
Václav Dolívka
Jaroslav Řanda
Alois Vanousek.

Olšany, 24. dubna 1986.

Olšany-II. hřbitov, odd. 6,
druhá rada.

124

Dr Marian Dvořák
c.k. okresní soudce 1865 - 1915
pres.soudu.

Ferdinand Ducháček
úředník
1890-1915

Bedřiška Dvořáková
1865-1924

Pomník je z leštěné žuly, výška 230cm, hmotnost 989 kg. Je ze tří dílů. Před opravou byl položen na zemi a byl zasypán. Pomocí trubkového stojanu se zavěšeným zvedákem o výkonu 1,6 t byl náhrobek postaven, když předtím byla provedena úprava terénu. Podstavec pomníku byl umístěn do mělkého výkopu, vystlaného pískem. K zpevnění použito cihel. Část 50x50x25cm o váze 193,8kg byla opřena ze zadu o pomník. Plochý hranol s nápisem spojen cementovou maltou se soklem. technické výpočty provedl Ing. Hrabal a také se postavení náhrobku zúčastnil se spolupracovníky V. Dolívkou, J. Řandou a A. Vanouškem.
24.4.1986.

1824
1877

JUC Vincenc Vávra Haštalský, žurnalista, spisovatel a překladatel. Za gymnasijských studií překládal z polštiny a ruštiny (Květy, Česká včela). Během právnických studií psal politické články. Svoji veřejnou činnost začal zakládáním remeslnických spolků s vlasteneckými názvy: Otakar, Žižka, Karel IV. Organizoval zpěvácké a deklamací spolky (kroužky) a zábavy se zámerem buditelsko-vlasteneckým. Byl členem tajného politického spolku Repalu a zúčastnil se událostí v roce 1848.

Pracoval pro Svornost a byl spoluzakladatelem Slovanské lípy, kterou s Dr. Podlipským redigoval. Od roku 1849 vedl se Šabínou politický deník Noviny Slovanské lípy. Prispíval do Havlíčkova Slovana.

Roku 1850 byl zatčen a odsouzen k pěti letům těžkého žaláře. Roku 1854 byl propuštěn z vězení a žil v Praze pod policejním dozorem. Nesměl nic tisknout ani anonymně a nebyl připuštěn k dalšímu rigorosu. Haštalský se ocitnul ve velké finanční tísní; překládal z francouzštiny a němčiny a pracoval v advokátní kanceláři.

Roku 1860 začal znovu politicky pracovat, psal do Lumíra, vedl Čas a s ním přesel do Národních listů. Po rehabilitaci byl zvolen poslancem. Byl ve výboru Svatoboru, předsedal Umelecké besede, prispíval do Kvetů a do Riegrova naučného slovníku.

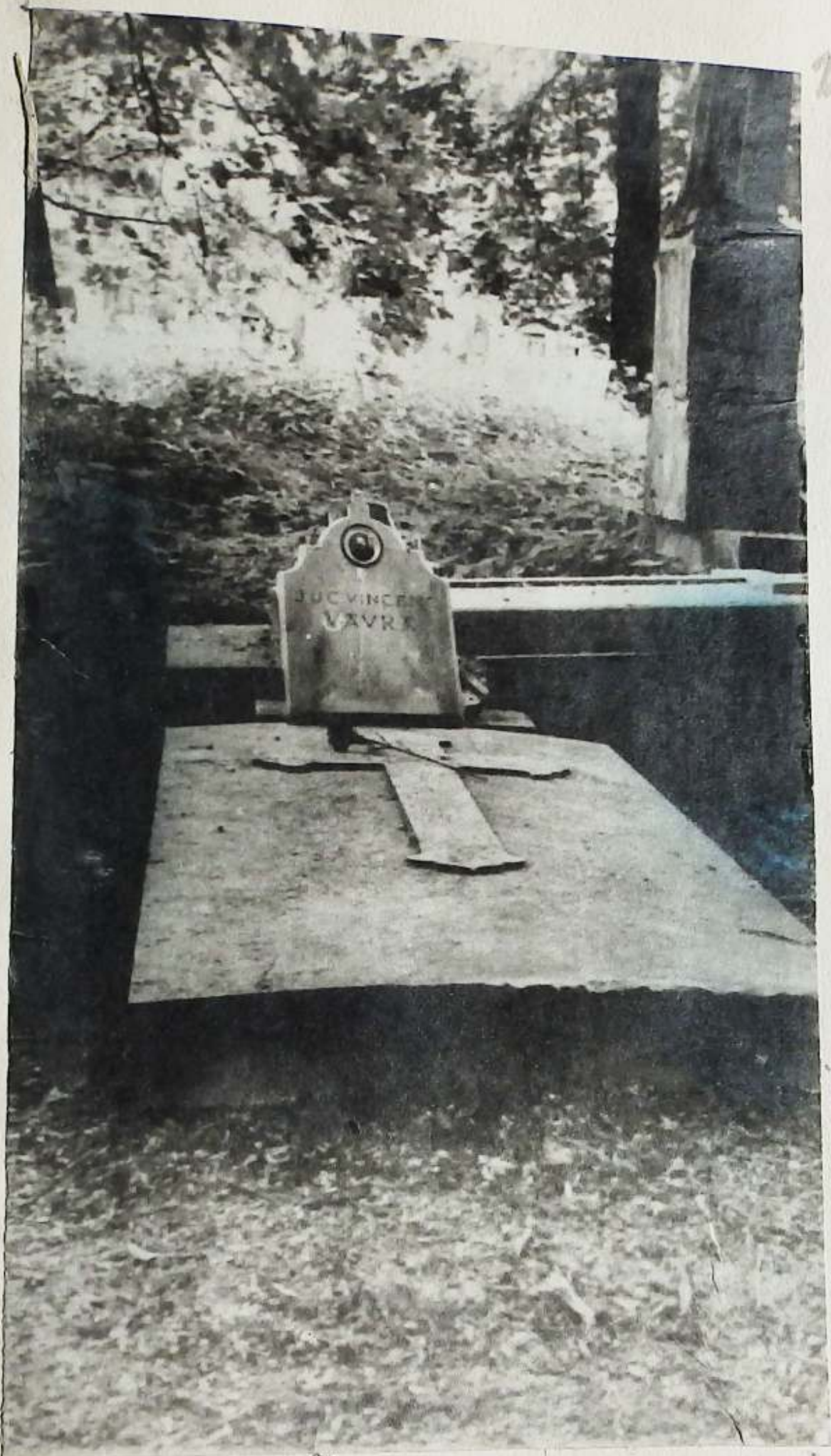
Preložil Bídníky, Chrám Matky boží, řídil Grégrův kalendář Koruny České. Vydal Zápis starého osuťatickátníka.

Hrob Vincence Vávry Haštalského upravili v roce 1983 členové Klubu Za starou Prahu. Je na II. olšanském hřbitově v odd. 6, má číslo 274. Na desce je nápis: Zde odpočívá v Pánu JUC Vincenc Vávra Haštalský, žurnalista a spisovatel, bývalý poslanec na sněmu zemském. Zemřel 6. srpna 1877 v 53 roce věku svého.

Olšany - II. hřbitov Buditelů, odd. 6, č. 274.

V. Vávra Haštalský byl stále pronásledován rakouskou policií a v r. 1865 znovu vězněn. Vydal také stručný obraz literatury české a překládal Moliéra, Vikt. Huga a Schillera.

226

127

1799
1855

František Adam Petřina .

Český fyzik, profesor matematiky a fyziky v Linci, od roku 1844 profesor fyziky na pražské universitě. Jeho práce se týkají galvanismu, zjednodušení telegrafie a dynamoelektrických strojů. Po něm je pojmenován přerušovač proudu: "Petřinova spirála". Vydal dvacet vynikajících vědeckých prací o galvanismu a elektromagnetismu.

Olšany-II: hřbitov oddělení 6,
hrob č.8.

Hrob byl zapadlý, zarostlý travou a kopřivami. Roku 1983 byl znovu objeven a obnoven. Byl k němu postaven kovový kříž a osázen květinami. Přední strana kříže stojí k východu. Naproti je zeď mezi II. a V. hřbitovem a hrobka Karla Havlíčka Borovského. František Adam Petřina zemřel dne 27. června 1855 v Praze, kdy se měl stát univerzitním rektorem.

128

V oddělení 7, které dělí II. a III. hřbitov, je zachováno hodně náhrobků starých pražských sochařů. Jeden nápis na desce s reliéfem knih a vah na hrobě Jana J. Zebrera oznamuje: Urbis Neopragensis quondam Cancelarias, religionē prudentis integritate eruditione conspicuus juris et æquino non minus ac musarum patriarum amantissimus. (Kancelář nového města, vynikající nábožností, prozretelností, čistotou a vzděláním v právech a velký přítel vlasteneckých mus.

V tomto oddělení je pochován P. Dominik Alois Špachta, karlínský farář, který psal náboženské knihy, prochnuté přísným duchem katolicismu. Z cs. slechty jsou zde pohřbeni: hr. Čejka Fr. z Olbramovice + 1789, hr. Bedrich Haras + 1802, hr. J. J. Kinský + 1790.

129
1828 Rudolf Skuherský, český
1863 profesor matematiky a deskriptivní
geometrie na technice v Praze. Roku 1861 se stal zemským
poslancem. Byl jednatelem "Jednoty pro povzbuzení pru -
myslu".

Napsal mnoho vědeckých článků. Zasadil se o rovnoprávnost
českého jazyky na polytechnice. Založil podpurnou nadaci
pro chudé studenty české techniky.

Hrob profesora Rudolfa
Skuherského je v rohu
sedmého oddělení a má
číslo 23. Je na něm
sarkofág:
Za hrobkou profesora
Skuherského je pocho-
vána Magdalena Schwanda
z Zemschitz, paní rozená
Saukupowa, pražs, magistr.
auředn. wdova, zesnula ro-
ku 1836 ve 68 roku w.s.,
matka divadel. ředitele
Pavla Švandy ze Semčic.

1788

Anna Náprstková,

130

1873

rozená Homová, matka Ferdy

a Vojty Náprstkových. Česká vlastenka a lidumilka. Za svého života se stala pravou matkou pražské chudiny. Celé své velké jmění odkázala založení čs. průmyslového muzea. V hrobě leží Ferda Pravoslav Náprstek, vlastenec a nadšený podporovatel čs. dramatického umění, Osmačtyřicátník. Byl neustále pronásledován. Založil cenu za nejlepší drama z dějin slovanských. Odkázal velké částky Sokolu, Svatoboru a Matici školské. Druhým synem A.N. byl Vojta Náprstek, buditel. Podle svých amerických zkušeností uskutečňoval pokrokové ideály: rovnoprávnost žen. Ve svém domě zřídil knihovnu a čítárnu. Byl středem společenského života. Dal základ nynějšímu Náprstkovu muzeu. V hrobce Náprstkových odpočívá matka slavného čs. cestovatele Emila Holuba.

y. Kábrny

Zde odpočívá uprostřed svého lidu, jak si sama přála Marie Terezie kněžna Poniatovská rozená hraběnka Kinská z Vohynic a Tetova + 14.IV.1740 v Praze + 26.IX.1806 v Doksa -nech, matka Josefa knížete Poniatovského, polského vojevůdce a maršála Francie, věrného spolubojovníka císaře Napoleona.

Péčí Napoleonské společnosti v Praze
17.května 1936.

1732

1813

Zde leží

Johann S a g a r, který byl ve svém mládí pastýřem a jako student žil z almužen, posléze se stal doktorem fysikem a spisovatelem.

Zato byl povýšen do šlechtického stavu. Žil chudobně, ustavičně pronásledován, chudý také leží zde.

Byl zaopatřen svátostmi umírajících 18.července 1813 ve dvacet hodin, zemřel sešlostí věkem, usnul s blaženým srdcem v 81.roce svého zasloužilého a slavného života.

Nápis na kovové desce, jejíž zbytek zůstal na zdi II.olsanského hřbitova v západním rohu, vedle kaplové hrobky rodiny Pseničkovy v sedmém oddělení.

V roce 1983 desku nakořzervoval a obnovil zbytek nápisu člen Klubu Za starou Prahu Václav Dolívka. Také okolí hrobu dal do pořádku.

...
JOSEF SEKYBA
...
zemřel ...
...
...

Zde odpočívá v Pánu zesnulý

1812

J o s e f S e k y r a

1864

člen zem.kr.čes.divadla v Praze

zemřel 9.února 1864 v 52.roku

věku svého,

oplakáván svou chotí.

Fran. Černý: Měnivá tvář divadla čl.: "Josef Sekyra 1812
1864 - Dve století s prazskými herci" Strana 40.

Jeho specialitou byli zbědovaní a bēdující lidé,
kterým se všelijak ublizovalo a ukrivřovalo.

Od přírody suchý, zdál se býti Sekyra v úlohách
případných zrovna až transparentním - vzpomíná Neruda
- bída nemohla býti nuznější, hlad dojemnější, seslost
vychrtlejší než jak se zračila v Sekyrových krejcích,
diurnistech aťp. figurách. Věru jakoby byl Sekyra suchý
svůj chléb vždy jen v slzách smácel a noci veskeré pro-
-bdíval jen v skytání a štkání. K tomu pak ten jeho ko-
stým vybraně hadrovitý, především ale trumf hlavní:
kapesní sátek děravý, vlastně jen obruba a nic, ta skor-
moucená pritom tvář, to zalostné oko!

V roce 1984 byl oválný náhrobní kámen ze slive-
neckého mramoru restaurován a umístěn na zeď sedmého
oddělení II.olsanského hřbitova, blízko hrobu dra Saga-
ra nad deskou umístěn korpus Ukrizovaného. Práci proveř-
li členové Klubu Za starou Prahu V. Dolívka a A. Vanousek.

Prachnerovy sochy u jižní
zdi (nahore). Trojdílnou
niku restauroval arch. Hakl.

Sousední nika se
sochou PM., restau-
roval Václav Dolívka

oddělení 8.
Západní zeď
Olšan, za ní
vede Jičín-
ská ulice.

Reliéfni
portrét v
kameni od
Emanuela
M a x e.
Při opravě
zdi v roce
1986 byl
portrét
poškozen.
Opravu a
strísku
provedl
V. Dolívka.

1202012 87

Dvě náhrobní barokní desky ve zdi na hrobech rodiny Hebschovy z roku 1782.

Při opravě zdi spadly na zem.V. Dolívka je znovu usadil do zdi a zajistil proti pádu. 1986.

Olšany-II.hřbitov,odd.8 u zdi.
Úpravu hrobu před deskami a v okolí: paní Derflová.

138

Opravené náhrobky a vnitřní zeď 8. oddělení. Práce prováděli V. Dolívka, Ing. Petroušek, Derflová a Vanousek. Vpředu je vidět přistavená kovová ohrádka. Byly postaveny všechny povalené náhrobky, opraveny a nakonzervovány. Pokácené stromy uklizeny, nykonzervovány sochy a sousosí, natřeny kovové krize a ohrádky u hrobů. Zdi a niky byly obíleny. Tráva se sekala trikrát a uklízela. Delal se průklest kerů, odklízení spadlých větví a na podzim listí. Zde musejí býti jmenování další členové, kteří pracovali i mimo sobotní pravidelné směny, nekterí kazdý den, pres celé léto a podzim. Byla to nejen dobrá práce, ale i znamenité výkony: Ing. Kratochvíle, Ing. Prokes, paní Penicková, Ronhütlová, Grofová, plk. Čáp, J. Voboril, K. Petroušek, J. Jindra, Dr. Ceyp, Dr. Nekvasil, Ing. Hrabal a dalsí.

Nahore popsané práce se konaly nejen na tomto osmém oddělení, ale na celém druhém olsanském hřbitove, který merí dva hektary. Krome toho jsme účinkovali také na ostatních hřbitovech při záchranných pracech.

Situace po opravě zdi vypadala zoufale. Náhrobky ležely, sochy, které vytvorili velcí umelci dávno pred námi byly povalené, okolí kolem celé zdi vypadalo jako na opusteném stavenisti.

139
Oddělení 8 -
u zdi(západ).

Duben 1986:
Ing. Hrabal,
V. Dolíčka,
A. Vanousek.

Málo čitelný nápis na
náhrobku: JUDr. Franz
Merold, Landesadvokat,
starb am November 1869.
Pomník byl povalen a
všechny jeho tři díly
bylo třeba sesadit a
spojit. Nejdříve byl
proveden mělký výkop,
vyplněn pískem a na něj usazen podstavec. Horní části
náhrobku, tvořící šikmý hranol byly pomocí zvedáku
sestaveny a spojeny cementovou maltou se soklem i spolu.
Byly použity ještě páky, provazy a ocelové lano. Pomník
stojí u záp.zdi, je žulový, má 230cm a hmotnost 1116 kg.

140

Jičínská zeď.

Novák 87.

Novak 87.

Západní jičínská zeď II.olsšanského
hřbitova (oddělení 8).

Krombholze

Hrob univ. profesora MUDr. Julia Vincence Krombholce 1782 - 1843, na druhém Olsanském hřbitově v oddělení osmém. Profesor Krombholz byl velmi ysestranný a přispěl také k zvýšení úrovně českého lékařství. Zabýval se také studiem hub. Jako lidumil si získal veliké zásluhy: založil nadaci pro chudé a nemocné studenty a cestovní nadaci pro zdokonalení praktických lékařů. Byl autorem četných odborných lékařských spisů. Jeho díla vynikala přesností, důkladností a bohatostí přesných obrazů.

Byl prosektorem ústavu anatomie ve Vídni, profesorem teoretické chirurgie a nauky o nástrojích a obvazech, profesorem vnitřního lékařství. prof. soudního lékařství, Od roku 1836 byl profesorem fysiologie na univerzite v Praze.

XXXXXXXXXXXXXX

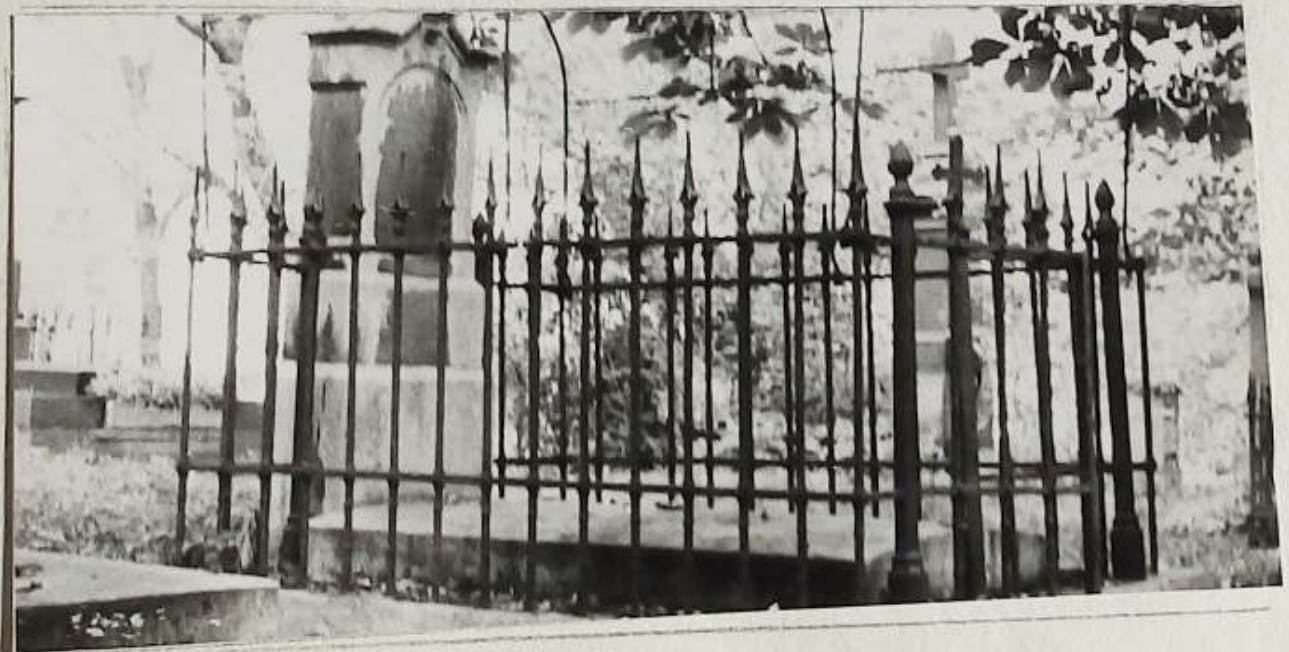
143

Sousoší u Jičínské zdi --
na 8. oddělení II. hřbitova

Kovové ohrádky u hrobů na osmém oddělení,
umělecké řemeslnické práce. V roce 1987
byly opraveny, nakonzervovány a opatřeny
vrchním černým nátěrem. Nyni jsou chráně-
ny proti vnějším vlivům a proti rezivění.

Osmé oddělení II. hřb.
u Jičínské zdi.
Sousoší bylo nakon-
zervováno v r. 1986.

Olšany-II. hřbitov, oddělení 8, u západní zdi. Na pomníku je skoro necitelný nápis: **W a l z e r ?**

28. března 1986;
Ing. V. Hrabal,
Václav Dolířka,
Alois Vanousek.

Pomník je ze sliveneckého mramoru, je 247cm vysoký, váží 1187 kg. Při opravě zdi byl povalen na zem. Dolní díl pomníku musel být vyzdvizen, aby se mohlo upravit luzko k zpevnění pomníku. Byl udělán mělký výkop, vyplněn pískem a podstavec posazen do takto připraveného podkladu. Pomocí zavěšeného zvedáku byla nasazena horní část náhrobku, usazena na podstavec a spojena s ním cementovou maltou.

Hrob byl upraven a navezena na něj černá zem.

Použité nářadí a materiál:
zvedák 1,6 t, dřevěné hranoly, ocelová lana, provazy, trubkový stojan na zvedák, zednické nářadí, kovové páky, krumpáč a lopata. Písek, cement, cihly, kámen, malta, černá zem a klínky.

2.dubna 1986:
Václav Dolíčka
Alois Vanoušek.

Z třetího oddělení byl převezen k nice velký sokl. V nice bývala socha Panny Marie Olšanské. Místo kolem bylo upraveno. Na přistavený kámen bude možné pokládat květiny a zapalovat svíčky. Zbožné uctívatelky mariánského kultu budou tak vedeny k udržování pořádku kolem. Dosud o něj nedbaly.

148

Hier ruhet
in Gott:
Joseph Brabner
Wirtschaftsbesitzer
aus Mastirzow
geboren am 16. October 1846
gestorben am 19. Jänner 1897

Novak 87

Západní zeď.

Na předcházející straně, na snímku p. Nováka je náhrobní deska, je dosti zachovalá a velmi pěkná. Podpis tvůrce nebyl objeven.

Na straně je snínek desky ve zdi, nad hrobem univerzitního profesora Josefa Oechy (1772-1813). II. hřbitov, oddělení 8, hrob číslo 26, vedle hrobu prof. MUDr. Jul. Vinc. šl. Krombholce.

J O S E F B E R G L E R , (1753-1829). německý malíř, ředitel Umělecké akademie v Praze, která byla právě v roce 1800 založena. Tady maloval portréty šlechticů, obrazy pro kostely v Terezíně, Josefově, Sedleci, Boleslavi, Bohnici, obrazy a kresby z českých dějin a roku 1805 vydal album leptů. Jeho obrazy z dřívějška: Zajetí Samsonovo, oltáře ve Fabrianu a Marinu.

Byl pochován do hrobu číslo 69 v oddělení 8, na druhém Olšanském hřbitově.

Karel Havlíček Borovský
1821-1856

Hrob se nachází v desátém oddělení, má číslo 68.
Náhrobek navrhl stavitel Národního divadla, architekt J. Zítek
a reliéfní portrét Bohuslav Schnirch.

V roce 1986 byly pomník i hrob opraveny členy Klubu Za starou
Prahu. Pozvánka na vzpomínkovou slavnost u hrobu:

Dělnická beseda Havlíček v Řevnicích,
Klub Za starou Prahu, Vltavan Praha uctí památku Karla Havlíč-
ka Borovského u příležitosti 130. výročí umrtí v sobotu 26. cer-
vence v 10 hodin u jeho hrobu na II. Olsanském hřbitově.

151

Olšany II-10-85.

Josef von Rottenberger,
 universitní profesor (1760-1834).
 Byl profesorem vyšší anatomie a
 fyziologie, rektorem a několikrát
 dekanem lékařské fakulty.
 Na hrobě je litinový empírový
 náhrobek.

Člen Klubu Za starou
 Prahu Václav Dolívka
 restauruje náhrobek
 profesora MUDr. J.
 Rottenbergera.
 Snímek: J. Lány 1984.

Hřobka prof. Rottenbergera je u zdi mezi II. a V. Olšanským
 hřbitovem a je situován prední stranou k západu.

V oddělení číslo 10, u zdi mezi II. a V. hřbitovem je empírový náhrobek na hrobce Jos. Hegewalda. Je to pravděpodobně dílo sochaře Platzera: okřídlený genius opírá se levou rukou o kýj a pravou objímá rakev. Na hrobě knihkupce Krombergra je empírový náhrobek, na hrobě A. Wischinové je náhrobek pseudogotický.

Empírová deska ve zdi se jménem
M a r t i n a R i n g h o f f e r a
1 7 7 9 - 1 8 3 8

Marti Ringhoffer byl spoluzakladatelem Ringhofferových závodů v Praze.

1829

1899

MUDr. Bohdan Neureutter
univerzitní profesor.

154

Byl prvním profesorem
dětského lékařství na
české univerzitě v
Praze.

Je tvůrcem české vědy
a školy pediatrické.

Jeho úsilím byla první
česká dětská nemocnice
založena a postavena na
vysokou úroveň.

Byl literárně činný a
svoje vědecké práce psal
česky a německy.

II. Olšanský hřbitov,
oddělení 10, hrobka č. 44,
u východní zdi. Na náhrob-
ku je jeho poprsí.

V roce 1986 restauroval
portréty a náhrobek V. Dolívka.

Dělnická beseda Havlíček v Řevnicích
 Klub Za starou Prahu
 Vltavan Praha

ucti památku

Karla Havlíčka Borovského

u příležitosti 130.výročí úmrtí
v sobotu 26.července v 10 hodin

u jeho hrobu na II.Olšanském hřbitově

V blízkosti hrobu Karla Havlíčka Borovského, u zdi smerem ke kostelu sv.Rocha je vysoká zchátralá nika se sochou I.Platzera: Okřídlený genius s kyjem opírá se o sarkofág.

V březnu 1988 požádal Klub Za starou Prahu Prazskou pohřební službu, aby provedla opravu zdi.
 Zapsáno v březnu 1988

Olšany, II.hřbitov, odd.10.

P. Benkova

10. oddělení.

Pan MUDr. Oldřich Pavlík se stará o deváté oddělení. Pro naši činnost na Olšanech jsou cenné jeho zkušenosti z botaniky. Zná rostliny, rozumí jim a umí je pěstovat. Ví mnoho o jejich vztazích k prostředí kde rostou a může poradit co se má pěstovat na II. Olšanském hřbitově, kde převládá stín.

Je autorem článku "Proč právě břečtan na staré hřbitovy". Doporučuje osázení celých ploch popínavou rostlinou místo trávy, která se musí kosit několikrát za rok. Tato zeleň by dávala naději, že hřbitov zůstane i v budoucnu v dobrém stavu a nebude třeba o něj zvlášť pečovat. Naděje, že by po odchodu současných pracovníků přišli jiní, je nepatrná.

Za všechno srdečné díky, pane doktore.

Na českých hřbitovech
vidíme ještě kamenné,
kovové i dřevěné
kříže.

Představují umění
kameníků, kovolitců
a řezbářů.

Barevný snímek je
z roku 1986.

159

Alfred Králík, pokl. městské spořitelny v Praze. 14.8.1843
+5.4.1919. Berta Králíková + 25.9.1958.

Náhrobek ležel na zapadlém hrobě. Byl postaven na pods-
tavec, který musel býti usazen do země a zpevněn. Výška pomní-
ku je 195cm, hmotnost 930kg. Je z leštěné žuly.
Při práci byl použit zvedák na trubkovém stojanu, vysokém 5m,
druhý zvedák o výkonu 5t, dřevěné hranoly, ocelové lano, prova-
zy, kamenické náradí, zehřík, ochranné rukavice a sypký materiál.
Výpočet a akci vedl Ing. V. Hrabal a sám se práce zúčastnil s da-
lsími spolupracovníky Ing. F. Petrouskem, V. Dolívkou, arch. Haklem, J.
Řandou a A. Vanousekem. Práce byly provedeny 17. a 24. března 1986.
Také hrob byl upraven.

Olšanské hřbi-
tovy V-odděle-
ní 10-hrob čís.
58. Sousední ná-
hrobek dramati-
cké umělkyne M.
Hübnerové.

Snímek:
AVanousek 1986.

Olšanské hřbitovy V-Odd.25.
Rodina B r a b e n c o v a
a
C i h e l k o v a

Povalený náhrobní kámen u hlavní cesty působil trapným dojmem a kazil vzhled frekventované cesty vedoucí středem Olšan (v-z).

Výška náhrobku 176 cm,
hmotnost 1300 kg.
Dne 7.dubna 1986 byl postaven na zpevněný podklad.Práci provedli Ing.Vladimír Hrabal,Václ. Dolívka a Al.Vanoušek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

162
Naše rodina 43/86
Z dopisu našich ctenářů :

Zelené plíce města.
Olšanské hřbitovy dotvářejí okolí
Vinohrad a Žizkova, jsou přirozenou
ozdobou města a oázou klidu. Jsou
také útočištěm drobných živočichů,
domovem ptactva a veverek. Prezimu-
je zde i chráněný druh havranů.
Stromy tu rostly mnohdy celá de-
setiletí, tvoří zvukovou izolaci,
vstřebávají prach a saze a výfu-
kové plyny automobilů, projízde-
jících nepřetržitě po nedaleké
komunikaci.

Hřbitovy tvoří zelené plí-
ce města, příznivě ovlivňují život-
ní prostředí.

Vyzadují soustavnou péči, kterou
jim věnují členové Klubu Za sta-
rou Prahu.

Na druhém hřbitově na Ol-
šanech odstranili dlouholetou
skládku odpadků a z padlých, ná-
letovými kroviny, travou a ko-
privami zarostlých kamenných ná-
hrobků z minulého a počátku toho-
to století, jejichž tvůrci mnohdy
byli vynikajícími umělci, vytvoři-
li galerii uměleckých a historic-
kých hřbitovních památek; její
součástí je i padesát kovových
krízů.

U zachráněných pomníků byly vy-
sázeny různé, stále zelené kere
buxusu, brečtan, mladé brízky a je-
ráb obecný s červenými plody.

A.V., Praha 10.

Olšanské hřbitovy, hlavní vchod z Čapajevova náměstí.
Vývěsní skříňka Klubu Za starou Prahu.

V levé části skříňky jsou snímky rodiny Kubelíkovy a portréty Mistra. Dále je jeho korespondence z roku 1899. Originály věnoval pan Jan Kubelík, synovec slavného houslisty.

V pravé části skříňky jsou fotografie hrobu významných osobností pohřbených na Olšanech od A. Vanouška. Reprodukce snímku rodiny Kubelíkovy pořídil pan František Pánek.

Vystavené fotografie ve skříňce u Olšanských hřbitovů měly mimořádný úspěch a prohlíželi si ji tisíce návštěvníků hřbitovů, během devíti měsíců.

164

Bratři Petrouškové.

Patres scholarum piarum, Otcové pobožných škol, katolický duch.
řád, s účelem pedagogickým a humanitním. Vyslo z něj mnoho bu-
ditelů a pracovníků ved jako G. Dobner, M. A. Voigt, J. Schaller
atd. V roce 1987 byly hroby Otců Piaristů na žádost posledního
clena řádu P. Ing. Jana Rosůlka upraveny, desky v pozadí zajiste-
ny, zdivo opraveno, mříže patřeny a provedeny další potřebné
práce. (F. Zelenka, A. Vanousek, snímek L. Kubíková).

Paní Ronhütlová patří mezi nás starší členy KlubuV době své činné služby pracovala na zodpovědném úřednickém místě a měla pro tuto práci jak vyšší školní vzdělání tak i schopnosti.

Je romanticky obrácená do české minulosti a proto chodí na Olšany a pečuje o místa posledního odpočinku významných osobností. Osetruje hroby buditelů, odstraňuje spadlé větve, uklízí trávu a dělá vše pro dobrý vzhled hřbitovů.

starého olšanského hřbitova Buditelů. Paní Jitka Penicková se objevila mezi námi a brzy se seznámila jak s problémy pracovními, tak i se členy olšanské sekce Klubu. Její činnost je zaměřena hlavně na pestování květin a to samo ukazuje hluboký smysl pro krásu.

Paní Penicková je vzdělaná knihovnice a tento obor ovládá dokonale: ví, které knihy vysly, vyjdou, i ty, které nikdy nevyjdou. Její činnost na II. olšanském hřbitově je všestranná a je známo, že čas, který jí věnuje, je i její velkou osobní obětí.

Paní Dagmar Grofová byla původně operní pěvkyní. Ze zdravotních důvodů odesla z Kladenského divadla kde působila a venovala se kulturní práci organizační.

U nás na Olšanech pracuje velmi obětavě již několik roků a stará se o více hrobů vynikajících osobností. Jsou to hroby Kat. Smetanové, V. K. Klicperry, K. Havlíčka Borovského, Růženy Fibichové a na III. hřbitově osetruje hrob B. Bolzana, hrob manželky Frant. Skroupa a další ještě místa na Olšanech.

Možná, že paní Grofové se někdy zasteskne po divadle a potlesku diváků, ale my jí vděčně tleskáme za činnost v olšanské sekci. Ozdobené hroby květinami i trikolorami při vzpomínkových slavnostech i jindy jsou důkazem nejen práce, ale i hlubokých ideálů paní Grofové. Díky.

Ing. Milan Kratochvíle. Jeho činnost je zahradnická. Dělá to o čem už několik roků jenom sníme a co jsme zatím nedokázali. Zakládá záhony, pěstuje květinovou výsadbu a snaží se změnit vzhled druhého hřbitova květinami a dává se mu to. Přinesl květiny a barvy na hřbitov Buditelů. Prichází sem nejen o pracovních sobotách, ale i často během týdne. Přivedl mezi nás inženýra Proška, který se zapojil do práce a je platnou pracovní silou.

Pan architekt Hakl dojíždí z Libčic n/Vltavou. Restauraoval tři niky rodiny Veitovy na II. hřbitově. Pracuje i na jiných úkolech s celou svojí rodinou. Pomohl také při obnově náhrobku dramatické umelkyně Marie Hübnerové. Mnoho starých hrobek bylo otevřeno a naskýtal se nepekňý pohled dovnitř. Návštěvníci viděli propadlé zdivo a otevřené rakve uvnitř. Tento stav zmizel, hroby byly uzavřeny. Také tady vydatně pomáhal pan architekt Hakl.

Dr. Zdeněk Nekvasil a jeho paní sestra Jarmila patří ke stálým pracovníkům na Olsanských hřbitovech. Dr. Nekvasil býval nařazován vždy na nejobtížnější a nejtěžší práce a havarie. Zkušený mistr Václav Dolívka se vždycky spoléhal na jeho pomoc a zkušenosti.

Paní Nováková, bývalá zaměstnankyně ČSD se stará o všechno živé na Olsanech: je to zpevné ptactvo, havrani a veverky. Aby mohla dělat pro své miláčky nákupy, chodí pracovat na brigády jako důchodkyně a všechno co vydělá venuje svým chráněncům. Prekvapila nás svojí znalostí světových jazyků i znalostí a láskou k přírodě.

Paní Derflová se vzorně stará o osmé oddělení, které zkultivovala a znovu obnovila po opravě jičínské zdi. Je obětavá, dochází na Olsany i během týdne a udělá vždycky veliký kus práce. Díky paní Derflová za všechno.

Brilantní fotografické snímky z Olsan tvoří redaktorka Ludmila Kubíková, která kromě své činnosti v redakci časopisu navštěvuje fotografickou fakultu.

Z činnosti Jeronýma Lányho Zjišťoval podle dostupných pramenů skutečnosti o rodině Rilke. Současně navázal spojení s potomky Bedřicha Smetany: paní Marie Schwarzová, Fráni Šrámka 8, 150 00 Praha Smíchov. Mají celý Smetanův rodokmen. Zachránil originál-portrét Giulietty Patrineri Bergerové a nechal jej zrestaurovat.

Pan Lány věnoval mnoho času studiu o malíři Antonínu Machkovi. Opatřil fotokopie popisního listu z Archivu města Prahy, ze Zádušních knih fary Panny Marie Sněžné. Zasazuje se o nalezení hrobu Antonína Machka.

Založil kartotéku hrobů významných osobností na Olšanech, Malvazinkách a jiných pražských hřbitovech. Pořídil snímky jejich hrobů a také uměleckých náhrobků pražských občanů.

Píše historickou práci o peněžních ústavech. Jeho činnost nelze popsat, protože je velice rozsáhlá. Členové Olšanské sekce ho rádi mezi sebou vidí.

XXXXXXXXXX

Roku 1974 zahájili členové Klubu Za starou Prahu záchranné práce na II. Olšanském hřbitově, který patřil ke starým zanedbaným pražským hřbitovům. Splnilo se se přání členů Klubu a bylo zachráněno mnoho památek. Zasloužili se o to členové, jejichž jména se objevují na stránkách této kroniky, nebo v krátkých životopisech na predešlých stránkách.

XXXXXXXXXX

Bylo postaveno a restaurováno 200 náhrobků. Podle kamenického ceníku to představuje částku 240.000,-Kcs (200 x 1.200,-Kcs). Na padesát kovových křížů a 40 ohrádek u hrobu se spotřebovalo 150 kg barev; práce se nedá vycíslit. K činnosti na Olšanech patří sekání trávy 2 i 3x ročně a její úklid, odklizení spadlých suchých větví, někdy i celých stromů, opravy zdiva, vysazování květin a ošetřování záhonů, údržba nářadí atd.

Vedlejší obrázek: denní práce.

Dodatečný zápis.
Na druhém oddělení ležel roztržený náhrobní kámen. Byl sestaven a spojen maltou. Jeho stav nedovoloval, aby byl postaven ke hrobu. Hmotnost náhrobku 1355 kg. Práce prováděli Ing. V. Hrabal, V. Dolívka, A. Vanousek a J. Randa.

Dne 2. dubna 1986 byl převezen velký kámen z 3. oddělení k nise ve které bývala soska Panny Marie Olsanské.

V sobotu dne 26. dubna 1986 bylo provedeno zajistění náhrobní krycí desky u hrobky rodiny Josefa Hnízda na čtvrtém oddělení II. hřb. Deska byla před pádem do hrobky, přičemž mohlo dojít i k ohrožení náhodných návštěvníků. Obrubníky držící desku byly srazeny k sobě, pro větší jistotu přidána železná tyč. Pracovalo se s heverem, pákami a dřevěnými hranoly.

Olsany II. hřbitov, oddělení 8, západní olsanská zeď u Jičínské ulice. Dne 9. a 10. dubna byla vytazena přední část obrubníku z hrobu a usazena k okraji (zvedák 1,6t). Bylo nutno udělat podezdívku. Vedlejší obrubník byl pomocí zvedáku prisazen k hrobu. Hrobka patřila rodině Daubeck-Gundlin. Pozůstali dávno nezijí.

Opis.

170

Vážený pane Tuháček,
dostala se mi do rukou kniha E.A.Hrušky Romantické Olsany.
Velmi mne zaujala a jsem si jista, že i Vy ji máte a čerpáte
z ní podklady pro svou zásluznou práci.
Nemohu se upamatovat, zda jste mi ukazoval obrácený erb na ná-
ze jiz na Olsanech není. Podle knihy to byl pomník na III.hřb.
8.odd.Familie Hofberger von Hieronimshof.

Libina 26.1.1983.

Dále pro Vaseho přítele jsem nasla informaci:
TUMBA je náhrobek ve tvaru sarkofágu. Výraz tumba se používal
i v přeneseném slova smyslu jako označení prázdné rakve pří-
telech na Dušicky.

V poslední části knihy je řada fotografií náhrobků, mezi
nimi i K.Smetanové a některých del Prachnerových.
Shodou okolností jsem si půjčila knihu Svět starožitností a v
ní je fotografie křtitelnice, pocházející z kostela sv.Rocha
na Olsanech, nyní umístěná v Muzeu Hlavního města Prahy. Zminu-
je se o ní také E.Hruska. Jako celá část Olsanských hřbitovů
je i tato křtitelnice umelecky zajímavá.
Doufám, že jste zdrav a pokračujete ve své ušlechtilé činnos-
ti. Vzpomínám často na nádhernou procházku podzimním hřbi-
tovem, provázenou vysoce odborným Vaším výkladem.

Preji Vám mnoho úspěchů a srdečně Vás zdravím.
788 05 Libina 235. Podpis: Kunešová.

Jaroslav T u h á ě k,
Praha 3, Vinohrady c.76,
tlf.: 25 68 12.

Narodil se 25.10.1910,
zemrel 20.2.1984.
Dobrovolně a bezplatně vykonával
deset let každodenne průvodcov-
skou činnost na Olsanských hřbito-
vech. Za tuto zásluznou práci si zí-
skal mnoho přátel a jejich uznání.

Dnes oslaví 70.narozeniny pan
Josef Veselý.

Za všechnu lásku a obětavost
děkují a hodně zdraví do dal-
ších let přeji manželka, děti
Ludmila, Jaroslav a Marie s
rodinami.

1.května 1982.

Buď vůle Tvá...

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a
známým, že nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek,
dedeček, bratr, tchán, svagr a strýc pan

J o s e f V e s e l ý

Jeho srdce dotlouklo náhle dne 6.cervence 1985 ve věku
73 let.

Pohřeb našeho drahého zesnulého se koná v
pátek 12.cervence 1985 ve 12,30 hodin z kaple vinohrad-
ského hřbitova, kde bude uložena do rodinného hrobu k
večnému spánku.

Praha 10, Bylanská 34.

Jménem veškerého příbuzenstva:

Ludmila Veselá
manželka.

Jaroslav Veselý
bratr

Ludmila, Jaroslav, Marie
děti

Emilie, Stanislav, Karel
snacha a zetové

Stanislav, Tomáš, Marketa, Martina, Josef, Ludmila
vnoučata.

Děkuji všem příbuzným, přátelům a známým, jmenovitě pak spolu-
pracovníkům z nar.podn.Ferona a kolegům z Klubu Za starou
Prahu, za projevy soustrastí a hojnou účast na posledním
rozloučení: mým drahým manželem Josefem Veselým. Jménem celé
rodiny Ludmila Veselá, manželka.

L.D.45496.

Za Josefem Veselým

Dne 6. července 1985 odešel náhle dlouholetý člen Klubu Za starou Prahu Josef Veselý ve věku 73 let.

Jeho vstup do Klubu a záhy do domácí rady byl neokázalý, avšak velmi brzy se osvědčil jako zkušený, obětavý a vytrvalý člen, který svou pracovitostí a zájmem o bezvadný průběh řízení a správu Klubu dokázal překlenout mnohé potíže a nedostatky. Beze slova ochotně převzal na sebe náročné povinnosti, které plnil vždy včas a s mimorádnou pečlivostí. Své odborné znalosti uplatňoval i jako revizor účtů a dlouhá léta plnil funkci člena či předsedy volební komise.

Josef Veselý se zúčastňoval pravidelně brigád na II. Olšanském hřbitově, kde s klidným a uvážlivým elánem pracoval s ostatními přáteli Klubu, aby místo posledního odpočinku našich buditelů a velkých mužů a žen našeho národa bylo důstojně upraveno. Tak i zde se osvědčila jeho krásná vlastnost - skromnost, obětavost a mimorádná pracovitost bez nároku na jakoukoliv odmenu.

Odchod ze života našeho milého přítele a spolupracovníka je velikou ztrátou pro Klub a jeho kulturní snahy. Za jeho přátelství a obětavost mu náleží vdečná vzpomínka.

XXXXXXXXXXXXXX

Josef Veselý psal novou epochu starého olšanského hřbitova Buditelů. Dělal to co bylo nejpotřebnější: zachraňoval a restauroval památky na naši národní minulost - místa odpočinku těch, kteří jsou pro nás Čechy nesmrtelní.
Drahý Josefe, díky.

Z Olšanské sekce.

Jak tiše žil, tak tiše odešel
skromný ve svém životě,
veliký ve své lásce a
dobrotě.

S bolestí v srdce oznamujeme všem přátelům a známým,
že nás navždy opustil náš drahý tatínek a dědeček pan
František Doležal
zemřel neočekávaně dne 10. září 1985 ve věku 76 let.
Pohřeb našeho drahého zesnulého se koná ve středu dne 18. září
1985 ve 13 hodin v nové obřadní síni v Praze na Olsanech, kde
bude uložen do rodinného hrobu.

250 85 Praha 9- Újezd nad Lesy 44
Jménem veskerého příbuzenstva:
Jana Svátková a Josef Svátek
dcera a zeť
Jára, Honzík a Mařenka, vnučata.

Pan Jeroným Lány o činnosti Františka Doležala:
V sobotu 4. t. m. jsme s panem Doležalem odstranili
rozbité sklo, které krylo originál portrét Giulietty Paltrinieri
Bergerové, primabaleriny král. zem. divadla v Praze (+1889).
Náhrobek je na V-11-2/3, jeden blok za Tyrsem.
Portrét byl malován na plátně. Rozbitým sklem pronikala dovnitř
vlhkost, takže obraz byl napaden plísní, barva se loupala, plátno
zpuchrelé se lehce lámalo. Původně jsme chtěli pouze vymenit
sklo, ale když jsme zjistili v jak zoufalém stavu je obraz,
vyjmuli jsme jej, protože za rok by z něj už asi nic nezbylo.
Pod obrazem na plátně byl další portrét na plechu. Ten jsme
po restaurování instalovali s p. Doležalem zase zpět na náhro-
bek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pan Doležal navštěvoval skoro denně Olšany a za-
chraňoval co bylo třeba. Nevěděli jsme co všechno vykonal, jeho
skromnost mu nedovolila, aby se s vykonanou prací chlubil.

174
S upřímným zármutkem oznamujeme, že zemřel

Václav Dolívka

Odešel v sobotu dne 6. června 1987 ve věku nedožitých 77 let.

Pohřeb žehem se koná v pátek dne 12. června 1987 v 10 hodin
v ústřední kapli na hřbitově na Olšanech (hlavní vchod).

Na našeho
Vaška vzpo-
mínám a budu
vzpomínat rád,
casto a v dob-
rém. Poznali
jsme se v roce
1979, kdy k nám
poprvé přišel,
a ihned se vra-
dil do již ně-
kolik roků štá-
vajícího Olšan-
ského Bratrstva.
Byl přivítán s
otevřenou náru-
cí a brzy se po-
stavenil do cela
naší skupiny,
pracující zde

pod hlavičkou Klubu Za starou Prahu, již od roku 1974 na II. hřbi-
tově. Stal se a po dobu osmi roků byl uznávaným našim mistrem,
pro naši činnost, již se zúčastnil v posledních letech vytrvale,
téměř každodenně. Veděli jsme, že byl předtím zaměstnán jako údr-
zbar na prazském hradě. Vasek uměl všechno, všechno dělal poctive
a rád. Vynikal nejen pracovně, ale i při sobotních "seslostech" jsme
se zájmem poslouchali jeho vyprávění o svých životních osudech.
Byl vyucen řezníkem, pracoval na železnicích, amatérsky muzicíro-
val, na vojně sloužil u jezdeckva-kone byli jeho velikou láskou.
Za Protektorátu byl nasazen v Berlíně, nekolikrát v nebezpečí zi-
vota. A to je jenom část naplnění příkladného života a pozeňnané
ho. Pro jeho životní optimismus a vtipnost, kterou vyvolával, měli
jsme ho rádi. Proto jsme se na každé setkání těšili, těšili jsme
se z jeho úsměvu na tváři, které i u nás nakazlive vzbuzoval.
Jistěže za ta léta nebylo vždy ideální-měli jsme rozdíly v ná-
zorech a tak jsme se i trochu pohádali, ale vždy šlo o věc a na-
konec jsme se rozcházelí vždy v dobrém. Vasek nebyl "příc" nenad-
razoval své názory a ctil názory přátel-byl příkladným demokra-
tem.

K jeho činnosti na Olšanech mám jako podřízený spolupracovník několik poznámek: Vasek težil a rozdával své bohaté zkušenosti jako zedník, truhlář a rezbář, natěrac-pracoval s kovem a malou mechanizací, spravoval sklad náradí, které udržoval ve vzorném pořádku. Při všech těchto pracech držel v ruce taktovku-dbal jejich bezpečnosti, s klidem a obdivuhodnou bezpečností a vytrvalostí, chvílemi s lulkou v ústech, do níž nacpával vonavý tabák. V této milé spolupráci mohla jeho parta (Vanousek, Čáp, Voboril, Ing. Hrabal, Ing. Kratochvíle a další), uvěřiti další hezké zážitky.

Nakonec snad je namísto, napsat několik poznámek a myšlenek o jeho politickém profilu. Bylo nám známo, že Vasek je členem Komunistické strany, což nikdy netajil, ale i neuplatňoval. Byl straníkem přístupným přijímat kritické názory na součastnost. Při respektování jeho politického zaměření, vysvětlující jeho rodinnou výchovu v dost strastplném mládí, zaznamenávali jsme jeho asimilaci s námi, a mezi nás. Dovedu je to jeho zájem doplňovat si vzdělání, především četbou knížek o naší kulturní i národní historii, ale i částečnou účastí vycházek našeho Klubu po památkách Prahy, zájezdy po památkách kulturních v Čechách a na Moravě. A tak není pochybnosti o tom, že při problémech "strana či národ", neváhal priznávat nadřazenost zájmu národních a jsem přesvědčen, že věrnost k tomuto myšlení byla trvalá až do konce jeho života. Posledním důkazem byly i naplánované návštěvy k hrobu Masarykových do Lán a do památníku písemnictví do Ždaru nad Sázavou, ku kterému již nedošlo (vlastně ani k zájezdu do Lán).

Myslím, že se mnou všichni spolupracovníci "Olšanského Bratrstva" budou s vděčností vzpomínat na spoluzití se vzácným kamarádem Václavem Dolívkou.
V listopadu 1987.

František Zelenka.

- Zdeňka Dolívková**
manželka
- Jana Moutelíková, PhDr. Pavla Merglové**
dcery
- František Kohout, Václav Mergl**
zeťové
- Michal Moutelík, Pavel Moutelík**
vnuci

Členové rodiny Dolívkovy.

Po pravé straně druhého vchodu
ve zdi mezi I. morovým a II. Olsan-
ským hřbitovem stojí empírový ná-
hrobek s nápisem

E l i s a b e t a B e r t o n i
1741-1792 z dílny sochaře F. X.
Lederera. Představuje sarkofág s
urnou, u něj sedí placící žena, ve-
dle ženy položená kniha, u nohou
ženy stojí sova a stítek kotvy,
přidržený andílkem. Na druhé st-
raně andílek pojídá z misky.

Sig. F. X. Lederer Sculp. 1792.

Popis náhrobku podle
Vladimíra Síse 1929.
Snímek Alois Vanousek 1980.

První morový hřbitov u sv. Rocha.

O l š a n y
II. morový hřbitov
u sv. Rocha.

Náhrobek kupce
Aloise Z a r a b a r y
1763-1792.

Před pyramidou spočívá
na podstavci sarkofág
z červeného mramoru a
na něm sedí truchlící
žena.

Pomník je z dílny
F.X.Lederera (1792).

Snímek r.1980.

Olšany I. morový hřbitov,
východní zeď.

Ve zděném výklenku stojí
pískovcová socha okříd-
leného genia, nesoucího v
obou rukou urny s nemeč-
kými nápisy.
Nápis na levé straně je
necitelný. Na pravé straně
(na urně) dosud čitelný:
Franziska Donat geb:d:20.
September 1781 gest:d:17.
September 1811.
Náhrobek vytvořil Václav
Frachner.
Snímek z r.1980.

Náhrobek manželů -
- D o n á t o v ý c h

Náhrodek brandýského
poštmistra Rom.
Tomáška (1743-1813)
podle výkresu první-
ho reditele pražské
Umělecké akademie J.
Berglera zhotovil V.
Prachner. Je to mohut-
ná skupina mužů, mezi
nimiž jsou dva římsí
vojáci.

Náhrodek je v empiro-
vém slohu.

Na desce jsou nápisy.

Popis náhrobku podle
Síše: V roce 1929, kdy
byla vydána kniha
"Olsanské hřbitovy,"
bylo ještě sousolí
dost zachovalé.

V roce 1980, kdy byl
pořízen tento snímek,
bylo poškozeno vlivy
pocasi a vandaly. Ti
urazili ze sousolí
hlavu jedné postavy.

A.V.

Jména sochařů, jejichž práce najdeme na Olšanech:
 V. Prachner, F. X. Lederer, A. Dvorníček, Malinský, Dotterweich, Pischelt,
 I. Platzer, Möldner, Kronel, Kranner, Jos. Max, E. Max, Amort, Bílek, Linn,
 arch. Kotěra, Maratka, arch. Barvitijs, Štursa, Seidan, Myslbek aj.

Vilém Amort: reliéf na hrobce malíře Marolda (V, 23, 108). Podle jeho návrhu jsou provedeny práce na hrobě L. Rotta (VI, 3, 2). Reliéfní portrét na náhrobku K. Šimůnka (VII, 6, 158). Umelecké práce rodinné hrobky Vseteckovy (VII, 10, 100). Ozdobné kovové práce na pomníku J. B. Förstra, bas reliéf s dómem (IX, 2, 70).

František Bílek: Návrh na zpracování hrobky rodiny Hruševy (VI, 3, 10). Vzácná socha Žal na hrobce Kamila Lhotáka z Lhoty (VI, 6a, 79). Bronzové symbolické reliéfy (IX, 7, 126-7).

Architekt Kotěra: Návrh hrobky rodiny Rubešovy (III, 5, 73). Návrh hrobu rodiny Kozíkovy s poprsím od Suchardy (IV, 12, proti vchodu). Návrh hrobky dra Schauera (VI, 6a). Návrh umeleckého náhrobku rodiny Vojanovy (VI, 10, 28b). Návrh na hrobku rodiny Mrázovy-Pospíšilovy (VI, 12a, 80). Návrh na hrobu Jos. Janouška zpracoval J. Štursa (VI, 22, 132). Návrh na hrobku Kamily Grohové (VIII, 2, 17).

Sochař Linn: Pozdně empírový náhrobek Feigla (III, 8,). Pozdně empírový náhrobek ruského lékaře Ivana Kamarenka, zemřel r. 1844. Na náhrobku jsou lékařské emblémy Aeskulapova hlá a oliva s makovicemi (III, 13, 345). Umelecký náhrobek rodiny Hoffmanovy (IV, 14,). Empírový náhrobek rodiny Pštrossovy (V, 21, 46). Pozdně empírový náhrobek rodiny Petříkovy je pravděpodobně práce sochaře Linna (VII, 15, 90).

Josef Max: Pseudorománský plochý hranol na hrobě Františka Tědlika v severovýchodním koutu druhého hřbitova. Reliéfní postava ženy drží kríž, druhá žena klečí (II, 1, 85). Empírový náhrobek na hrobě Marie Hirschmannové (III, 9,). Pseudogotický náhrobek Josefa ryt. Klecanského (III, 10, 4). Umelecký náhrobek rod. Bachheiblový: andělé s loucemi (IV, 14,). Na hrobě JUC. J. Hanuse Böhma je socha Krista Kazatele (V, 15, 126). Pozdně empírový pomník rodiny Pettermannové: Anděl (V, 20, 155).

Tě jsou některá umělecká díla z Olšanských hřbitovů, ale zdaleka ne všechna.

Olšany-I.morový hřbitov, jižní
zeď oddelující I.morový a II.
Olšanský hřbitov.

Empirová pískovcová socha
ženy držící v jedné ruce rydlo,
druhou objímá kříž.

Práce Václava Prachnera.

Nápis: Ihren am sie
bestverdienten Ehegatten, be-
ziehungswisse Vater Herrn
J o h a n n H ö c k ,
Bürgerlichen Ledermeister aus
Iglau, gestorben in Prag den 8.
October 1814 in 79 Lebensjahre
gewidmet von seiner bedrügten
Ehegattin und Kindern.

Podle Vladimíra Síse (1929).
Snímek 1980.

Olšany-I.morový-
jižní zeď.

Pískovcový pomník skládající se ze soklu, na němž je umístěn anděl, opírající se o menší náhrobek s nápisy:

Hier ruht vereint mit
ihren Kinder
K a r o l i n e G ö t z
bürg.Glasers & Hausbesit-
zers Gattin.
Gestorben am 12.März 1872
im 27 Lebensjahre.

Deska v podstavci s nápisy:

Familie G ö t z.
Franz G ö t z, Prager Bürger
Glaser u. Hausbesitzer, ge-
storben am 16. August 1900
im 66 Lebensjahre.

Snímek z roku 1980.

Olšany-I, morový hřbitov,
jižní zed.

Vladimír Sís 1929:
Empirický náhrobek
Matiaše Kloučka, nákladníka
piva, vytesán socharem Malin-
ským kolem r. 1820. Nad výklen-
kem jest Boží oko ve stuku. V
nive, na hranolovém podstavci
z červeného mramoru stojí pís-
kovcová urna se dvěma andílky,
z nichž jeden drží roh hojnós-
ti ovocem naplněný a druhý pla-
cící, obrací horící pochodeň
dolu. Po strane vlevo, vede žena
dítě kladoucí věnec na rov,
vpravo pak ověncovaný genius,
dívku s věncem v ruce. Nápis:
Hier ruhet der ehemalige an-
fassige Bürger und Bierverle-
ger Mathias Klauček samt seiner
ersten Gattin Johanna geborene
Lerch. Er starb am 12. Dezember
1820 im 53 Jahre seines Alters
gewidmet von seiner Gattin
(zweiten), geborene Katharina
Holetz.

Stav náhrobku roku 1987: Nika
je dosti zvetralá, sochy místy
otlucené.

Desetitisíce návštěvníků Olšanských hřbitovů se znepokojením a obavami sledují, jak se téměř před jejich očima rozpadají umělecké náhrobky a sochy, hlavně na starých Olšanských hřbitovech. Působením času, vlivem prostředí a činností vandalů, vznikají velké škody.

V roce 1974 vyhlásil Klub Za starou Prahu akci na záchranu II. Olšanského hřbitova Buditelů. Byl to pan Dr. Oldřich Hora, který návrh podal.

Od té doby pracují členové Klubu na Olšanech. Chrání a udržují zelené prostředí hřbitova a zachraňují mistrovské práce kameníků i slavných sochařů.

Velké problémy byly se sochami a kamennými náhrobky, které potřebovaly ochranu proti t. zv. kyselému dešti. Hledali jsme ochranný prostředek na kámen. Pomohl pan stavitel Roman Porteš. Opatřil petrifikační přípravek k zpevnění a povrchové úpravě pískovcových soch a k jejich konzervování. Současně uskutečnil instruktáž o restaurování památek, přímo na Olšanech. Tak přispěl podstatně k záchraně druhého Olšanského hřbitova.

A.V.

DEN BRAVEN
in den
JUNI TAGEN
1848
GEFALLENEN
SOLDATEN

Práce umělců-řemeslníků
na Olšanech.

Jmenný seznam členů.

Jména některých členů Klubu se objevují na stránkách "Kroniky" častěji. To neznamena, ze jejich práce je hodnocena výše. Za současné situace na starých hřbitovech je nejdůležitější údržba zelene, úklid polámaných spadlých větví, listů a pod. Opravené pomníky a sochy v prostředí, které se pomosféry a důstojného prostředí památek je důležitou péčí o památky i když je popsána v Kronice treba jednou vetou.

- Bayerová 35 (strana)
- Bouda 35
- Byřilová 35
- Čap Karel 35, 115, 138
- Čejp dr 138, 155
- Členové 12, 13, 57, 68
- Dejmková 64
- Derřlová 137, 138, 167
- Dolezal 35, 173
- Dolívka 9, 21, 28, 29, 34, 35, 59, 67, 71, 72, 76, 77, 79, 80, 84, 87, 88,
- Václav 1 89, 90, 90a, 98, 101, 102, 103, 107, 108, 109, 110, 114, 116, 118, 121, 122, 123, 124, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 146, 147, 152, 154, 160, 161, 169, 174, 175.
- Domáci rada 7, 8
- Dusek dr 35, 48, 83
- Grořová Dagmar 35, 56, 99, 138, 166
- Hakl arch. 21, 35, 135, 160, 167
- Herout jar. dr. 14
- Holecek Jar. dr. 35, 115
- Holzknecřt prof. dr. 21, 28
- Hora Oldřicř dr. 4, 5, 6, 185
- Hrabal Vladimír ing. 21, 64, 67, 72, 71, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 87, 89, 90, 92, 98, 101, 102, 103, 107, 108, 109, 110, 116, 118, 121, 122, 123, 124, 138, 139, 146, 160, 161, 169.
- Hruřka Emanuel prof. Ing. arch, Dr. - DrSc. 3, 5, 184
- Jindra 138
- Kratochvila Milan Ing. 35, 138, 167
- Kubiřková Ludmila red. 34, 167
- Kuneřová 170
- Kutová 135

- Lány Jeroným 34,35,130,131,152,168
- Lidová demokracie 14,22,28
- Marunová 35
- Moutelík Pavel 35
- Moutelíková Hana 34
- Náhrobky 13,44,45,46,47,58,69,70,71,140,141
91,93,94,122,140,141,143,145,148,156,186,187
- Náše rodina 162
- Nekvasil Zdeněk dr. 35,138,167
- Novák, fotograf 85,117,136,140,141,148,149,
- Nováková(ČSAD) 167
- Pánek František 29,64,163
- Parízek Ing.35
- Pauly Jan em.ministr 155
- Pavlík Oldřich MUDr 20,35,157
- Petroušek Frant.Ing. 16,17,21,35,37,56,59,82,98,101,102,107,
138,160,164
- Petroušek Josef 35,164
- Petroušek Karel 35,138,164
- Penicková Jitka 35,138,166
- Pinkava Pavel 15,47,49,156
- Porteš Roman stav. 185
- Prokés Ing 138
- Ronhütlová 56,138,166
- P. Ing Rosůlek 165
- Řanda Jaroslav 21,67,80,103,108,110,116,118,121,122,123,124,
160
- Smělý Karel 35
- Šimánková 35
- Tuháček 35,170
- Vaníčková 35
- Vanousek Alois 9,21,27,28,34,35,46,59,67,72,76,77,79,80,84,87,
89,90,90a,98,101,102,103,107,108,109,110,116,118,
121,122,123,124,133,134,137,138,139,146,147,155,
160,161,162,163,169,176,180
- Veselý Josef 171,172
- Veselý Stanislav ml. 35,59,1171,172

Vobořil Jindřich 9, 31, 32, 33, 34, 35, 59, 113, 114, 115
Zelenka Frantisek 9, 18, 34, 112, 113, 114, 175

190

Hroby, tvůrci náhrobků, památky.

Balabene 40, 41	Gablerovi 32
Barák 34	Gabrielovi 32
Baresovi 32	Götz 182
Baroňhovi 34	Grunaldovi 33
Benískovi 31, 90	Hais 29, 34
Bergerová G. 34	Hartel 122
Bergler 149, 180	Havlíček 32, 149, 150, 151, 155
Bertoni 176	Havránek 19
Běhounek 33	Hebsch 33, 137
Belský 42	Helfert Jos. 74
Blodek 28	Hegewald 153 154
Bolzano 34	Helly 39, 40
Bozek 43	Hickisch 78
Brabepec 161	Hodan 31
Bradácovi 31	Hofbauer 108
Brandejs 31, 65	Höck 182
Čermák 34	Hrdlička 36
Čipková 32	Hron 87
Damberských 32	Hudl 77
Dedera 34	Hübnerová 21, 34, 160
Dejmkova r. 31	Huttary 34
Dittrich 105, 106	Hynková 56, 86
Dobrovolný 34	Choděroví 31
Dohalská 33	Jedlicka 79
Donát 178	Jegorova r. 31
Dreyschock 88	Jednorozec 80
Druhsa 84	Jindrovi 32
Dvorák 124	Jména sochařů na Olšanech 181
Ehrenbeck 109	Julekovi 33
Engelbertovi 32	Kalfusovi 34
Engelmüller Ferd. 27, 33	Kalína 31, 59
Erben 123	Kaska 86
Fibichová 31, 66	Kiesewetter hrobka 32
Fličkovi 33	Klautzek 184
Fricovi 34	Klenkovy sestry 33

Kolár J.J. 86
Kovaríkovi 31
Kraftovi 31
Králikova r. 160
Kramerius 82, 83, 84
Kramuele 86.111
Kraner 84, 86
Krombholz 33, 142
Kříže 32, 92, 158, 159
Krtín 86
Kubelík 23, 24, 25, 26, 163
Kuchynkovi 33
Lauzecký 68
Lederer 46, 176, 177, 181
Lokay E. 84
Löffler 32, 103
Luksal 102
Malinský 183
Matzka 81
Max Jos. 49
Max Em. 136
Merold 33, 139
Mikulanda 32, 107
Miltner 50
Moravec 110
Morový hřbitov 176, 177, 178, 179
Mostecké věže 6
Mostovi 32
Möldner (2 neznámé hroby) 33
Myslбек 34, 58
Náhrobky 13, 44, 45, 46, 47, 58, 69,
70, 71, 91, 93, 94, 128, 140, 141, 143,
145, 148, 156, 186, 187
Náprstkovi 32, 130
Navrátil 31, 60, 61
Neruda 29
Neureutter 154
Novákovi 116
Novotných 32

199
Oddělení č.1: 51-61
" 2 62-68, 116, 117
" 3 69-86
" 4 87-90
" 5 94-101
" 6 112-127
" 7 128-134
" 8 136-149
" 9 39-50
" 10 150-157
I.morový hřbitov: 176-180
Oechy 149
Ohrádky 144
Palakovi 33
Panna Marie Olšanská 147, 169
Patzelt 91a
Peterka 179
Petřina 32, 127
Piaristé 165
Pilzovi 33
Piskáček 159
Pitsch 31, 73, 84
Plánek II.hřbitova 38
Platzer 155
Plas 72
Podlipský 48
Pokorný 33
Poniatovská 32, 131
Prachner 178, 180, 181
Procházka Faustina 34
Proche 75
Pšenickova hrobka 32
Pštrosovi 47
Quadrant 33, 145
Rajská 84
Ricci 64
Rieslerovi 31
Ringhoffer 153
Rodovský 34

Rottenberger 33,152
 Rosenkranzovi 32
 Sabina 34
 Sagar dr 32,132
 Sakovi 33
 Seeling 68a
 Seidan 34
 Sekyra 133,134
 Schirnach 98,150
 Schlossarovi 32
 Schneider R18
 Schoppelovi 31
 Schunfeldovi 31
 Schwertasek hrobka 33
 Sís Vl. 177,179,180
 Sittová 31
 Skuherský 129
 Sladkovský 34
 Smetanová 31,62,63
 Sochari na Olsanech 181
 Soukupovi 32
 Stankovský 95,96
 Staré Olsany 117
 Starkovi 31
 Stenzigrovi 32
 Stör 86
 Stroupeznický 33
 Suchých 32
 Svoboda 76
 Šafár 67
 Šimánovský 86
 Skroupova r. 10,11,33
 Spatný Fr. 33
 Štefkovi 33
 Štěpánek J.N. 86,119,120
 Štvánová 32
 Svandová 32
 Švestková r. 31
 Thomé 104
 Tkadlík 54,55,56
 Tomášek 180
 Topic 30

192

Ty1. JK. 56,86
 Týrs 30
 U sv. Rocha 58
 Vávra Hastalský 125,126
 Veitovi 135
 Vocel 52,53,56
 Walzer 146
 Warausovi 34
 Wellatova 121
 Windischova 32
 Wirsing 97
 Wittoreli 32
 Wohlrabova r. 31
 Wolfova r. 31
 Zalabara 178
 Zemlických 33
 Zimmermannovi 32,34
 Žitek arch. 150
 Žufan 51,56.

Klub Za starou Prahu, který byl založen v r.1900, má nyní více než dvanáct set členů. Jeho hlavním posláním je ochrana památek našeho hlavního města. Nescetnekrát se mu podařilo zachránit řadu nenahraditelných hodnot, zachovat je a pomoci je přeměnit v objekty, které mají dále sloužit. V současnosti se soustředí na rekonstrukci Tylova divadla, na obnovu Čertovky, vinohradské tržnice a dalších. Jeho členové se od r.1974 starají o II.ols. hřbitov Buditelů, o hroby českých buditelů.

Z denního tisku.